Biblioteca municipală Cucescu 2)

10 R.

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

48

JOI, 27 NOIEMBRIE 1969, ANUL III

114

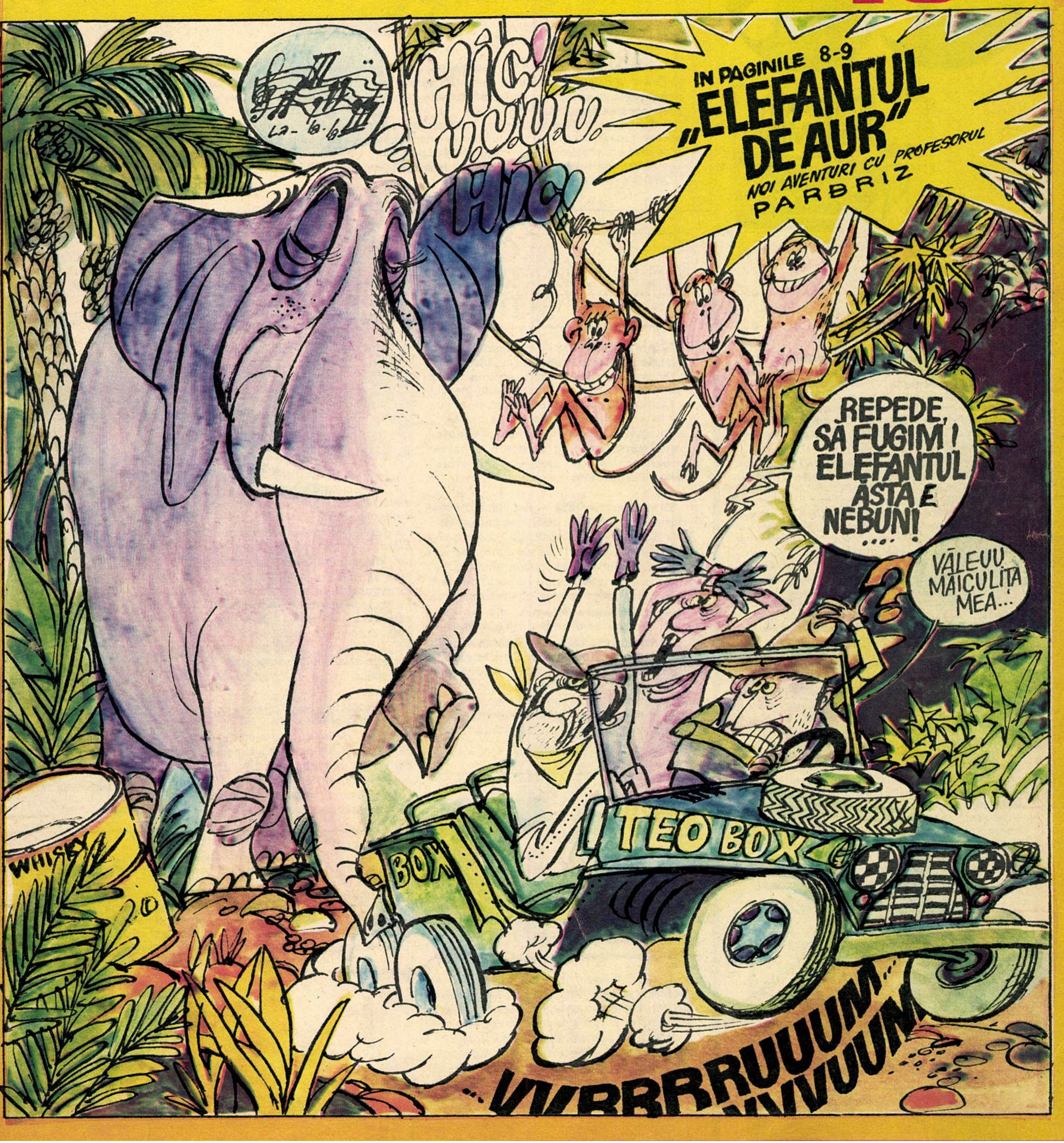
HIC!
U.U.U.U.
HIC!
IN PAGINILE 8-9
„ELEFANTUL DE AUR"
NOI AVENTURI CU PROFESORUL PARBRIZ
REPEDE, SĂ FUGIM! ELEFANTUL ĂSTA E NEBUN!...
VĂLEUU MAICULIȚA MEA...
TEO BOX
BOX
WHISKY
...VVBRRRRUUUM... VVVUUM

a 48 ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

«Dragă redacție,

Mă numesc Verginoiu Constantin, sînt în clasa a VII-a, la Școala generală din comuna Teișani, satul Olteni, județul Prahova, și eu, împreună cu colegii mei, vă rog să scrieți în revista noastră despre fapta pionierului Gavrilă Cornel, faptă care ne-a făcut pe noi, colegii lui, să-l stimăm și mai mult».

Despre ce faptă e vorba? Astă vară, pionierul Gavrilă Cornel a plecat la rîul Teleajen cu carul, avîndu-l alături și pe Tudorică Alexandru, un băiețel de vreo 5 ani. Lăsîndu-l o clipă singur pe Tudorică, pentru a vedea dacă nu cumva se zăresc și vecinii lor cu care hotărîseră să se întîlnească la rîu, Cornel a văzut cu groază cum boii au luat-o razna prin apă. Pericol de înec, emoții. Dar Cornel nu și-a pierdut firea. Știind să înoate, s-a aruncat în valuri, l-a scos pe Tudorică pe mal, care făcuse o baie bunicică în Teleajen, apoi a salvat și atelajul. Aceasta este, desigur, o faptă pentru care Cornel merită toată lauda, deși, între noi fie vorba, odată ce-și luase răspunderea unui copil cu mult mai mic decît el, n-ar fi trebuit să facă imprudența de a-l lăsa singur. Dar faptele sînt fapte. Curajul, siguranța cu care a acționat Cornel într-o împrejurare dificilă ne-a impresionat, arătîndu-ne că el este un cutezător. Dar tot atît de mult ne-a impresionat scrisoarea colegilor lui. Care va-să zică, acestor colegi nu le este indiferentă purtarea celor din jurul lor, caracterul lor, gesturile lor. Au acea putere sufletească aparte de a se bucura pentru faptele frumoase ale acestora și de a se întrista, probabil, sau de a se indigna, de a lua o atitudine hotărîtă față de alte fapte mai puțin frumoase. În cazul de față ei n-au putut să țină bucuria numai pentru ei și ne-au împărtășit-o și nouă, rugîndu-ne s-o împărtășim la rîndul nostru cititorilor, deși întîmplările acestea s-au petrecut astă vară. De unde se vede că, atunci cînd este strălucitor, soarele verii încălzește și toamna

Petre Ghelmez

Unul din magazinele pentru oamenii satelor noastre (comuna Puchenii-Moșneni).

A DOUA DEBARCARE PE LUNĂ!

După cum știți, prima debarcare a pămîntenilor pe Lună a avut loc la 21 iulie, cînd astronauții Neil Armstrong și Edwin Aldrin au poposit pe suprafața lunară cu «Vulturul». Și iată că acum am asistat la cea de-a doua debarcare a oamenilor pe îndepărtatul astru, datorită misiunii navei spațiale «Apollo 12», care și-a încheiat zilele acestea extraordinara călătorie.

De reținut itinerariul selenar: 1 800 de metri în trei ore și cincizeci de minute, cu care prilej s-au adunat noi roci lunare, precum și recuperarea unor elemente ale navei «Surveyor», care a aselenizat cu doi ani în urmă și pe care acum astronauții au regăsit-o pe Lună.

Fotografia ne înfățișează pe eroii celei de-a doua expediții selenare: CHARLES CONRAD, RICHARD GORDON și ALAN BEAN.

CALENDAR

NOIEMBRIE

L	M	Mr	J	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

27 noiembrie 1818 — este data la care s-a născut **Aron Pumnul** (m. 1866), cărturar român, căruia Mihai Eminescu i-a fost elev. Imaginea profesorului patriot a stăruit mereu vie în amintirea poetului. De la Aron Pumnul ne-a rămas cea dintîi antologie a literaturii noastre, **«Lepturariu rumânesc»**, o culegere de texte pe care profesorul o destinase spre **«folosința învățăceilor»**, cum își numea el elevii

28 noiembrie 1820 — s-a născut **Friederich Engels** (m. 1895), cel care, alături de Karl Marx a întemeiat socialismul științific și a ajuns la descoperirea rolului istoric revoluționar al proletariatului. Despre marea prietenie care i-a legat pe Marx și Engels, Lenin spunea că **«întrece cele mai mișcătoare legende ale antichității despre prietenia dintre oameni»**,

28 noiembrie 1880 — înființarea asociației turistice **«Societatea Carpatică Ardeleană»**, care a construit primele cabane și a marcat primele drumuri în munți. Astăzi, cînd cabanele și marcajele se află chiar pe vîrfurile cele mai izolate de munte, ne gîndim cu recunoștință la pionierii turismului.

Pionier și student ?

DA!

SPUN Cutezătorii

Și cînd afirmăm aceasta, ne gîndim la pionierul sovietic Sașa Dvorak. El a absolvit școala medie din orașul Makeev în 6 ani, obținînd la sfîrșit «medalia de argint».

Acum, la numai 12 ani, Sașa este student în anul I al Facultății de matematică-mecanică din Kiev. Pionierul a luat prima sesiune de examene numai cu calificative de «bine» și «foarte bine».

PRETUTINDENI TRĂIESC COPII

1. La «Poarta Frankfurt» din Berlin (Republica Democrată Germană) a fost înființată, recent, o modernă școală de 12 ani, specializată în științe matematice. Elevii sînt recrutați din oraș și din împrejurimi, dintre cei care s-au afirmat cu prilejul diverselor competiții în acest domeniu. Pe lîngă programul obișnuit oricărei școli, ei urmează aici un curs special de matematică și fizică, folosind în procesul de învățămînt diverse aparate, printre care și mașini electronice de calcul.

În fotografie: viitorii matematicieni la o oră de curs.

2. Iată ce ne-au declarat cei doi «șoferi» întîlniți pe o stradă din Paris: «Deocamdată sîntem prea mici și ne temem de... caii putere. Așa că ne mulțumim și cu aceste automobile puse în mișcare de forța picioarelor noastre. Și să știți că avem o mulțime de avantaje: facem sport, învățăm regulile de circulație, ne obișnuim cu volanul și, mai ales... ne jucăm!»

3 În fiecare an, în Japonia se desfășoară mari competiții atletice pentru școlari. Printre acestea se află și proba de «încercare a puterii», foarte îndrăgită de copiii japonezi.

Vă întrebați, desigur, cine este simpaticul pasager al avionului? Un băiat de vîrsta voastră: **Marius Călinescu** din clasa a VI-a B, Școala generală nr. 175, București.

Cum a ajuns Marius să călătorească cu avionul pe ruta București-Timișoara-București ca trimis special al redacției? Vă așteptați poate să răspundem: foarte simplu! Dar nu este chiar așa. Mai întîi, el a participat la concursul «Rozetele Cutezătorii.» În reportajele sale a descris mai ales acte de curaj ale colegilor săi. Acest lucru i-a adus, după cum vedeți, un premiu... cutezător: o călătorie cu avionul.

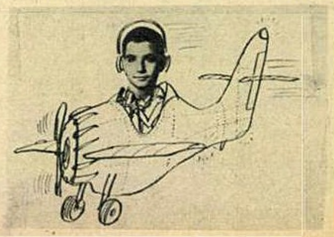

De la comuniști
ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA

Învățătoarea

— *Care este lucrul la care țineți cel mai mult și pe care îl cereți și elevilor dumneavoastră?*

— Statornicia.

Replica a venit prompt, fără nici o clipă de ezitare.Interlocutoarea noastră era învățătoarea *Elena Gegea* din Mera.

— Cunoașteți Mera? m-a întrebat ea. Ați auzit de costumele noastre?

— *Am auzit.*

— Frumusețea lor se naște dintr-o imensă răbdare. Combinarea culorilor se face doar după gîndul intim și cald al omului. Totdeauna le-am spus elevilor mei: «Pătrundeți lecția de răbdare a mamelor și surorilor voastre mai mari. Numai așa mîinile lor pot naște minunile cu care se laudă comuna noastră».

— *Cereți, după cîte înțeleg, și o statornicie a pasiunilor?*

— O statornicie în tot ce face omul este extrem de importantă. Eu îi observ pe elevii mei, cărora le place matematica, de pildă, sau științele naturii, și caut să le dezvolt aceste interese. Le dau cărți, îi încurajez în preocupările lor statornice. Soțul meu, care-i și el învățător, conduce cercul de sculptură al școlii. Am privit nu odată la elevii care «ascultă» lemnul și-i dau forma aceea scoasă parcă din adînc. Știți de cîte ori se reia o nervură, se adîncește, se finisează? Și parcă niciodată nu s-a atins perfecțiunea pe care o simți, o vrei, te mistuie.

— *Trăiți la Mera de peste 25 de ani. Recunoașteți în ceva «atomii marcați» ai strădaniilor dumneavoastră?*

— Cînd vedem casele împodobite frumos, cînd îi vedem pe cei cărora le-am pus condeiul în mînă că au ajuns oameni de nădejde, că sînt harnici și drepți, noi nu cunoaștem o altă bucurie mai mare.

— *Sentimentul statorniciei v-a determinat să rămîneți la Mera?*

— Și el. Pentru că mai e unul care se cheamă *datorie*. Cînd am venit noi — soțul meu și cu mine — școala asta nu exista. Am ridicat-o împreună cu oamenii din sat și — de ce să nu v-o spun? — cînd intru în școală, am sentimentul că pășesc în propria-mi casă. Copiii foștilor noștri elevi învață în școala nouă și-i o mare bucurie.

— *Ați trăit multe asemenea bucurii?*

— Nu numai că le-am trăit, dar am participat la nașterea lor. Nu era școală, și avem. Nu era șosea, și avem. Nu aveam lumină electrică, și uite-o.

Învățătoarea Elena Gegea sucește cu o imensă plăcere întrerupătorul. Holul școlii, zidurile mirosind a var proaspăt sînt inundate de văpaia albă. Clasele spațioase cunosc și ele limpezimea luminii. În părul cărunt al învățătoarei poposește, de asemenea, o undă albă. O undă ce întinerește, înnobilează.

ILIE TĂNĂSACHE

FILATELIE

CITIȚI ÎN PAG. 13 «FILATELIE FĂRĂ SEMNE DE ÎNTREBARE»

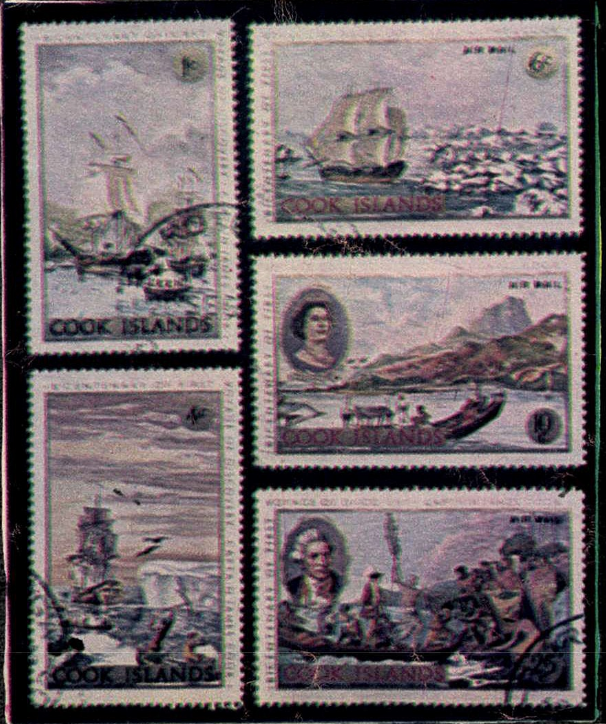

VOLTAIRE

de **EDGAR PAPU**

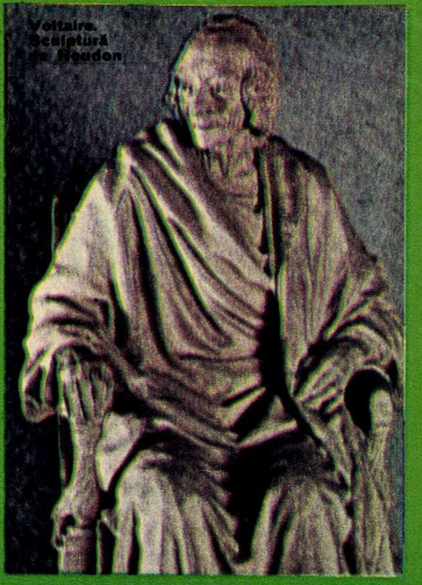

Voltaire. Sculptură de Houdon

În figura lui Voltaire recunoaștem o personalitate care, prin spiritul, prin ideile și prin temperamentul său viu a dominat întregul veac al XVIII-lea. Opera sa uriașă cuprinde poeme, piese de teatru, romane, cercetări de istorie, lucrări filozofice, chiar și cărți de popularizare a științei. Această operă, în care el apără ideile de libertate, de dreptate, de toleranță, de demnitate a omului nu s-ar fi putut realiza fără o luptă aprigă cu toate dificultățile vremii, fără curajul și fără încrederea în adevăr a autorului ei.

Născut în localitatea Châtenay din Franța, la 21 noiembrie 1694, dintr-o familie modestă, de notar, Voltaire, numai prin meritele sale personale, a reușit să-și facă ascultat cuvîntul de regii, de miniștrii și de marii învățați ai timpului. Numele său adevărat este *François-Marie Arouet*. Pseudonimul Voltaire l-a adoptat după denumirea unui mic domeniu, pe care-l poseda familia mamei sale.

Încă de la vîrsta de 24 de ani, se făcuse cunoscut prin atitudinea sa critică și curajoasă, în fața stăpînirii de atunci. Așa se face că o scriere anonimă, apărută în 1718, unde se aduceau grave acuzații conducătorilor Franței din epoca Regenței, i-a fost atribuită lui, ceea ce i-a și adus imediata întemnițare în vestita închisoare a Bastiliei. Abia mai tîrziu s-a văzut că nu el era autorul acelei scrieri, ci abatele Regnier. La ieșirea din temniță, fiind prezentat Regentului, Voltaire i s-a adresat prin următoarele cuvinte, care ne-au rămas printre multele mărturii atît ale îndrăznelii cît și ale spiritului său scînteietor: «*Este foarte bine că Majestatea Voastră a binevoit să-și ia în grijă hrana mea, însă, totodată implor pe Înălțimea voastră să nu se mai îngrijească și de locuința mea*». Pentru atitudinea sa dreaptă și deschisă, el a suferit de cîteva ori în tinerețe temnița și exilul. Dar a mai îndurat și alte nedreptăți, ca victimă a abuzului și a inegalității sociale din acel timp.

Una din aceste întîmplări merită a fi povestită. În ziua de 17 aprilie 1726, Voltaire a fost invitat la masă de ducele de Sully. Unul

(CONTINUARE ÎN PAG. 10)

JURNALUL OLGUȚEI

CONSTRUCTORII DE CARTURI

Mare lucru e să ai idei. Dar și mai mare e să-ți dai seama cîte parale fac ideile ce-ți vin. De pildă, dacă îți dă prin cap să faci o mașină care merge, țopăie, rîde și zice cucu, asta e foarte amuzant, dar numai atît. Din două motive: unu — că nu-i trebuie nimănui așa ceva și mai apoi... că nu ai cum o face.

Dar lui Ion Duculeț, *elev în clasa a VI-a.* Liceul nr. 4, Brașov, *i-a venit ideea să facă, împreună cu detașamentul său, un cart. Ceea ce nu e chiar așa de inedit, dar ideea face parale. De ce? Pentru că:*

— oricine ar vrea să se grozăvească un pic la volanul unui asemenea «Ducipal» (chiar și eu, Olguța);

— în clasă, mulți copii pot pune umărul — ajutați de părinții lor, de cunoscuți — la o asemenea treabă (Monica și Mihaela au descoperit că pot face rost de țevi și ceva scule);

— au în școală un atelier excelent dotat: burghie, strunguri, menghine, pile și altele; hărnicie să fie!;

— în Brașov, la Uzinele «Metrom» se fabrică mult rîvnitele motoare de cart. La un pas de școală. Trebuie, pe unul din ele, să-l «convingă» să intre pe ușa școlii lor, în clasa lor!;

Un cart al detașamentului!? Ei, dar asta e o premieră pe țară, dacă nu mă înșel. Iată-i, în fotografie, pe cei mai inimoși susținători ai ideii lui Duculeț, gata să ne dovedească tuturor că de la «hai să facem împreună un ierbar» pînă la «hai să facem un cart» nu e o mare distanță cu condiția să știi «cîte parale» face ideea: să te orientezi în funcție de condițiile locale, de posibilitățile colegilor, ale celorlalți din jur.

În curînd deci, la start «Duculeț-1» iar la volan, Duculeț, Petrică, Victor, Silviu, Ionică, Gabriela, Monica, Mihaela și ceilalți din detașament.

Olguța

DE JUVENTUTE FELIX

DESPRINDERE DE ȚĂRMURILE COPILĂRIEI

Însemnări de ADRIAN DOHOTARU

Și iată vine un timp, care seamănă cu o desprindere de țărmurile copilăriei, lăsînd loc neliniștilor, călătoriilor sub semnul stelei polare, spre țărmuri visate. Începe o vîrstă nouă, cravata de pionier și universul fabulos al copilăriei sînt înlocuite cu însemnele adolescenței și tinereții mature, responsabile.

Faptul că solemnitățile sau ceremoniile prin care primim noua noastră investitură au loc la solstițiul dintre copilărie și adolescență reprezintă un simbol. Acum, în adolescență se cristalizează personalitățile noastre, se configurează caractere, se afirmă idealuri și se hiperbolizează marile visuri pentru o viață întreagă.

Acum, intrăm în rîndurile Uniunii Tineretului Comunist, organizație cu o istorie eroică.

Sîntem un detașament unit, legați prin idealul construcției comuniste în republica noastră socialistă, și datoria noastră supremă rămîne aceea de a ne pregăti profund și multilateral, pentru a deveni cetățeni demni, căpitani de rang în domeniul profesiunii noastre.

Despre cei trei prieteni și colegi de clasă de la un liceu din București aș putea spune că sînt pasionați de trigonometrie, algebră și geometrie. Pentru ei secretele necunoscutelor care încep cu tabelul lui Pitagora și sfîrșesc cu acela de logaritmi se dezleagă ca într-o fantastică aventură de cifre și litere, de fracții și radicali, de ecuații și ipoteze. Aș putea să vă mai vorbesc despre ceilalți patru prieteni și colegi dintr-un liceu clujean, pasionați de zoologie, călătorind în fiecare duminică prin păduri și care visează să devină studenți ai facultății de biologie și să călătorească asemenea lui Charles Darwin pe itinerarul evoluției speței umane. Poate că ar fi mai bine să scriu despre acel fabulos îndrăgostit de automobilism care, la 17 ani, a proiectat și a desenat cîteva modele de automobile ultramoderne, demne de cele mai pretențioase saloane ale automobilului de la Paris, și pentru care a luat cîteva premii internaționale... Sau poate ar fi mai bine să vă povestesc despre băiatul care la 18 ani a descoperit o soluție de preparare a polietilenei de 10 ori mai ieftină decît în fluxul tehnologic obișnuit. Rar am văzut un adolescent mai profund confundat cu propria sa pasiune, continuînd cercetările și experiențele în laboratorul școlii și în laboratorul de acasă. Un entuziasm de esență superioară îi umple fața de cîte ori își amintește primele sale experiențe și accidentele întîmplătoare.

Perspectiva fiecăruia dintre toți acești eroi de reportaj este universitatea și în particular dreptul la titlul de noblețe cetățenească de «cives academici», de studenți. Pentru că lor le corespund în facultăți, în institute, la un alt nivel de pregătire și de activitate intelectuală, alți tineri.

Mă gîndesc la grupul de studenți care acum cîțiva ani au proiectat și realizat împreună cu profesorii lor primul centru de televiziune de laborator în culori și al căror aparat a fost expus la una din expozițiile economiei noastre naționale. Rememorez apoi cunoștința cu foarte tînărul proiectant și constructor de nave din Galați, care, student în anul II, realizase deja cîteva tipuri noi de ambarcațiuni cu propulsie modernă, adoptate de șantierele de specialitate.

Dincolo, în producție, în fluxul realităților cotidiene, acestor studenți le corespund printr-o ușoară corectare a traiectoriei destinelor, alți tineri muncitori, tehnicieni, ale căror realizări intră în tezaurul de bogății materiale și spirituale ale țării.

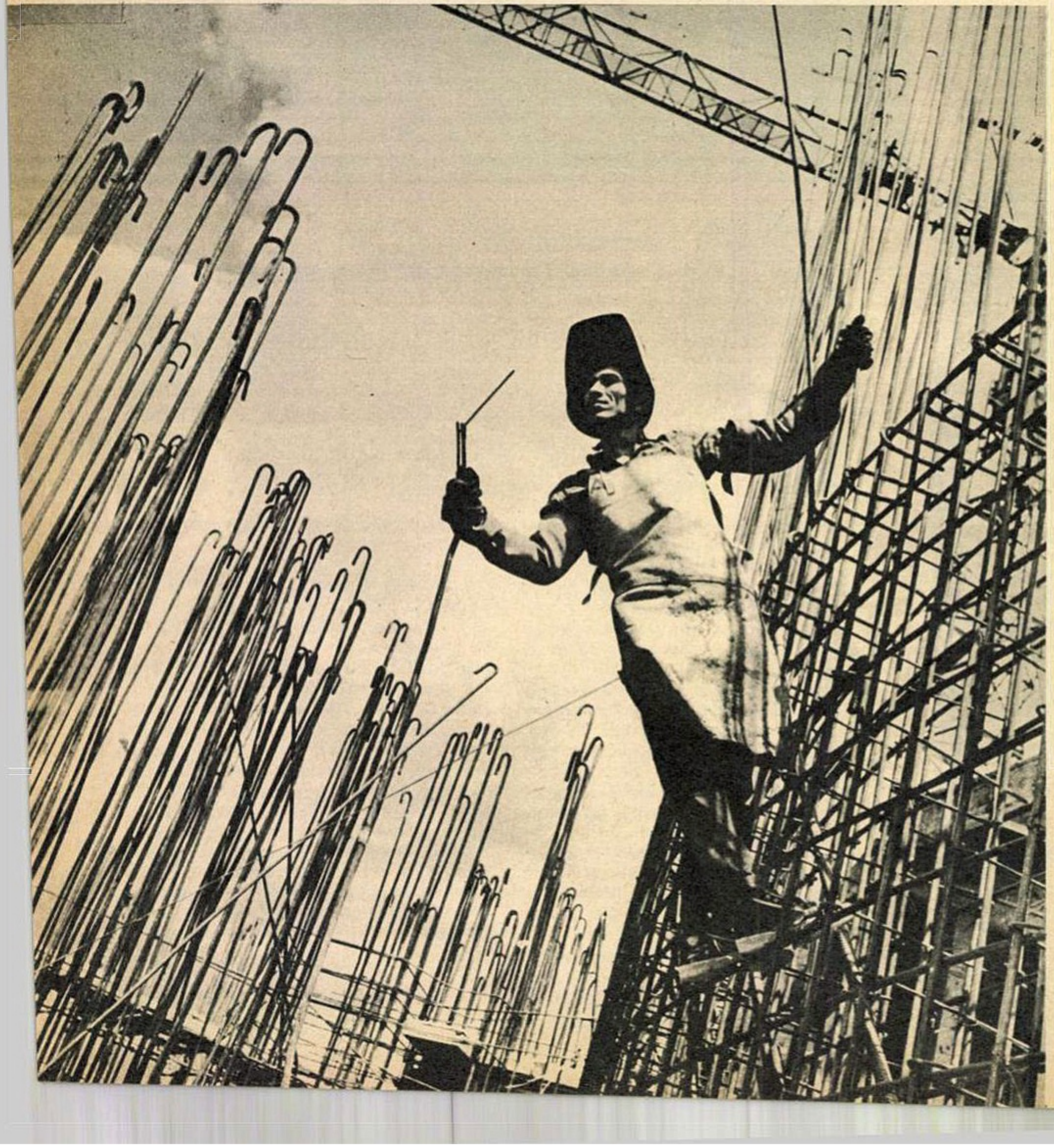

...La Onești am cunoscut un inginer modest, care nu trecuse de 25 de ani, și i se încredințase sarcina de a conduce noua uzină de polistiren. La cîteva minute după inaugurare, întreg angrenajul se blocase și echipa de specialiști străini, consultată de urgență, nu reușise să dezlege enigma după îndelungi căutări. I-a fost de-ajuns o singură noapte, acestui tînăr inginer, de verificare a angrenajului, utilaj cu utilaj și a doua zi, acesta intra în producție, îndeplinindu-și programul conform tuturor parametrilor proiectați.

...Pe malul Someșului, într-o comună, un tînăr inginer agronom a reușit în scurt timp să transforme cooperativa agricolă de producție într-o adevărată «uzină» milionară, producătoare de carne, lapte, legume.

...Un tînăr director de la Bîrgăul de Bistrița-Năsăud a făcut din școala sa o școală model, de unde în fiecare an intră în liceu aproape 60% din absolvenți.

Toți acești tineri specialiști de înaltă calificare, de pe întreg cuprinsul patriei sînt oameni pe care-i stimăm și-i îndrăgim. Ei sînt uteciști și au știut să treacă dintr-o vîrstă în alta firesc, acoperind cu întreaga lor existență exemplară calitatea de constructori ai unei societăți noi, prefigurînd pe acei oameni desăvîrșiți și demni ai erei comuniste.

7 PIONIERI CUTEZĂTORI

Zilele acestea, cei șapte pionieri au primit titlul de cinste «Cutezătorul»!

Pentru fapta lor, Consiliul județean al Organizației pionierilor — Vrancea le-a acordat diploma și insigna curajoșilor.

Sfîrșit de octombrie. De dimineață nu mai stă vîntul. Bate de pe cîmpuri spre apa Rîmnicului, cu praf și «alai de frunze moarte». Pe ulița satului, Radu, școlar în clasa I, trece repejor spre casă. În urma lui, vine prietenul său de joacă, Gigel, de la grădiniță.

— Radule, vrei să ne jucăm? îl întreabă Gigel.

— Hai, dar în grădină, răspunde Radu, ferindu-se de privirea cercetătoare a bunicii. Cei doi deschid poarta grădinii și se dau în dreptul șurii ca să fie mai la adăpost de vînt.

— Uite-aici, lîngă gard, săpăm groapa și facem foc. Adu tu chibritele și eu dau fuga după hîrtii...

•

Curtea școlii se întinde pînă pe malul apei Rîmnicului.

Copiii se orînduiau pe clase să intre la ore. Unii intraseră, alții așteptau rîndul. Un băiat văzu peste Rîmnic o flacără. Ca să observe mai bine se sui pe bîrnă.

— Arde la Spătăreasa! strigă el. Rîndurile ordonate din fața școlii s-au tulburat și s-au întors. În clasele unde începuseră orele, vestea a venit ca trăsnetul. Directorul școlii, Gheorghe Anghelache și celelalte cadre didactice Dumitra Maftei, Dumitru Surdu, Florică Stan, Maria Lazăr au plecat în grabă cu copiii spre Spătăreasa, la locul incendiului.

Oamenii erau la cîmp. Flăcările cuprinseseră șura. Amenințau casele. Gigel și Radu se ascunseseră de frică. La ei se întîmplase incendiul.

Băieții și fetele au sărit curajoși să stingă focul. Elevul Gică Vlad scotea de zor apă. Alături de băieți ca Tudorel Ene, Daniel Ionescu, Gabriel Sîrbu. De multă cutezanță au dat dovadă și fetele: Maria Surdu, Sândica Ioniță, Alexandrina Necula.

Lopețile aruncau de zor pămînt, gălețile apă... Focul a fost localizat și apoi stins.

Pionierii și școlarii din Ciorăști, în frunte cu profesorii lor au avut la Spătăreasa o altfel de oră decît de-obicei în clasă. Aici nu s-a strigat catalogul, dar toți au fost prezenți și au luat nota maximă la... cutezanță!

I-am întîlnit deunăzi pe cei din Ciorăști. Sînt modești în povestirea faptelor. Numai Radu și Gigel nu sînt prea vorbăreți. Au motivele lor...

Prof. NICOLAE BORNZ

UN CONCURS PENTRU UN MILION DE REPORTERI!

Atențiune!

Se deschide CLUBUL CORESPONDENȚILOR SPECIALI «ROZETELE CUTEZĂTORII».

Ca urmare a concursului **«Rozetele cutezătorii»** s-a format un larg cerc de corespondenți ai revistei. Succesul acestui mare concurs de corespondență ne confirmă necesitatea creării **Clubului corespondenților speciali ai revistei «Cutezătorii»!**

REGULAMENTUL CONCURSULUI

● Oricare cititor poate deveni membru al «Clubului corespondenților».

Pentru aceasta va trebui să completeze adeziunea de intrare în rîndul clubului de corespondenți **«Rozetele cutezătorii»** menționînd și secția pentru care optează.

O dată cu această adeziune va trebui să trimită și prima sa corespondență pe adresa: **Clubul Corespondenților speciali «Rozetele cutezătorii», Casa Scînteii, București.**

● Clubul va avea următoarele secții:

— reportaj
— informații
— anchete și interviuri
— fotoreportaj
— desene și caricaturi.

● Corespondențele primite la redacție vor fi notate cu:

o rozetă roșie care valorează trei puncte,
o rozetă galbenă
două puncte o rozetă albastră, un punct.

● Din momentul în care corespondenții au totalizat douăzeci de puncte, vor deveni membrii ai Clubului «Rozetele cutezătorii» Anual cei mai activi corespondenți vor primi numeroase premii în obiecte.

(CONTINUARE ÎN PAG. 12)

ADEZIUNE

Elev.................... clasa .....Școala........
Localitatea....................județul............
Rog să fiu primit în clubul corespondenților speciali «Rozetele cutezătorii» Secția ....
Semnătura

Georgel și spiridușii

de **MIRCEA SÎNTIMBREANU**

Și totuși, duhurile există! Mă dau bătut, recunosc... O fac á contre coeur, fără plăcere, umilit de evidență... Cer iertare celor care — tot de la mine — au aflat ani de zile că spiridușii, priculicii, vîrcolacii etc. nu sînt decît născociri și superstiții. Acum însă m-am convins, am verificat, nu mai poate încape pic de îndoială: da, există duhuri și o spun cu încrîncenarea cu care la vremea sa, Galileo Galilei mormăia în barbă, sufocat de obtuzitatea inchizitorilor săi: «E pur si muove!»

Mai mult, nu numai că m-am convins, dar o pot face în continuare: probă, contra probă, contra-contra probă... E de-ajuns pentru aceasta să mă așez, retras într-un fotoliu, prefăcîndu-mă că îmi citesc ziarul, în spatele lui Georgel, pîndind momentul cînd acesta se așază la masă ca să își facă — în sfîrșit! — temele.

Iată-l! Și-a pus cu hotărîre ghiozdanul în față, a scos cărți și caiete, și-a deșertat penarul alegîndu-și pixul preferat, a încercat guma. «La matematică, exercițiul nr. 111. Buun...» Manualul primește cîțiva pumni ca să «stea cuminte». Dosul mîinii — ca un fier de călcat — netezește caietul, totul așadar este gata, băiatul se poate adînci în tainele exercițiului nr. 111 și, exact în această clipă, văd cu ochii mei, își face apariția... primul duh. E în spate, e duhul tranzistorului. A sărit de la locul său, i-a intrat în ureche, l-a tras de mînecă? Mister! Destul că Georgel s-a ridicat de la masă și îi ascultă porunca: l-a pus în funcțiune. Încet, nu tare, să nu-l deranjeze. Mai dă un pumn manualului, își aruncă privirea pe exercițiul 111 și... se ivește al doilea spiriduș. Eu nu-l văd, nu-l simt, dar Georgel i-a auzit comanda:

— Ridică-te și trage perdeaua.

Se înțelege, băiatul trage perdeaua. Ordinul e ordin, te pui cu duhurile?

Din acest moment, timp de o oră, cu un ochi la ceas cu altul la Georgel, stau și observ sarabanda duhurilor. Că există, nu încape îndoială: Georgel se ridică de la masă de 10, de 20, de 60 de ori. Așadar își fac apariția odată pe minut!

Dar că sînt capricioase, aiurite, infantile și neserioase este și mai neîndoielnic. De fapt, ce dorințe exprimă ele? Spicuiesc, la întîmplare, dintr-o listă pe care degeaba încerc să o închei: să dea de mîncare la papagali, să lipească o poză, să o dezlipească, să își îmbrace un caiet, să dezbrace altul, să își caute oglinda (oh, acesta e un duh foarte puternic, merită să vorbim mai îndeaproape de el și o vom face altădată), să dea un telefon (unul? haida, de!), să ascută un creion (Unul? Ohoo...) să...

Zeci și zeci de duhuri, zeci și zeci de porunci. Și aceasta înainte ca bietul Georgel să scrie un singur rînd în caietul pe care între două porunci abia apucă să-l netezească cu dosul mîinii de cîteva zeci de ori.

Da, există duhuri! Nu pricep de ce oamenii se încăpățînează să nege evidența.

— Georgel!

— Da!

— Nu-ți scrii temele?

— Imediat. Numai să mă odihnesc puțin...

—CE GEORGEL FRUMOS... MAI, MAI...

Eroul mă aștepta

OCTAV PANCU-IAȘI

Voiam tocmai să scriu un roman...

Stimați tovarăși, n-am nimic împotrivă dacă vă vine să rîdeți — rîdeți, nu vă sfiiți, aflați că cel dintîi care a făcut-o am fost chiar eu. Pe cuvînt, ce naiba, n-o să vă mint tocmai pe voi, întrebați-o și pe mama dacă nu m-a pufnit rîsul cînd am rugat-o să amuțească bîzîitul aspiratorului pentru că aveam nevoie de liniște, mă apucasem să scriu un roman și ceea ce îmi mai lipsea era numai liniștea... Bineînțeles că mama mi-a spus să mă las de prostii și dacă tot n-am ce face și stau la biroul tatii, mușcînd din lemnul creionului, scuipînd așchiile pe covor și doresc neapărat să fiu urechiat, mai bine m-aș duce să cumpăr muștar, ar fi timpul s-o mai ajut și eu cu cîte ceva, că așa i-a fost soarta, nu putea avea o fată, trebuia neapărat să mă aibă pe mine. Evident, mama avea dreptate, mai întîi pentru că se terminase muștarul, apoi pentru că e o prostie să scrii un roman la treisprezece ani și patru luni, recunosc, e o mare prostie, poate chiar o gugumănie, dar eu n-aveam chef de altceva, îmi terminasem lecțiile, mă săturasem și de citit, mi se urîse și de flecăreala cu văru-meu și de dragostea pe care Felicia de la patru crede că i-o port, de cînd n-am avut de lucru și i-am scris că numele ei înseamnă nu știu ce și părul ei e nu știu cum, mă rog, tîmpenii — eu, stimați tovarăși, aveam chef să scriu un roman.

Acuma, partea proastă nu era că n-aveam ceea ce se cheamă experiență de viață, puteam, firește, să scriu un roman mai scurt, și nici măcar că eu însumi nu mă luam în serios, partea proastă era că nu știam cum să încep. Sfîrșitul, pe cuvînt, ce naiba, n-o să vă mint tocmai pe voi, îl știam literă cu literă, era o frază foarte bine adusă din condei despre regretul că se sfîrșea vacanța, ceva cu miros de toamnă, cu castane și frunze purtate de vînt ca niște corăbioare pe o mare nevăzută, bănuiți cam cum avea să arate, la urma urmei mai puteam adăuga și un sentiment de neliniște, e ceva care se poartă, dar începutul nu-l vedeam deloc. Adică, stați, să ne înțelegem, nu mă interesa să încep tot așa cum voiam să sfîrșesc, cu o descriere de natură, astea-s fleacuri, le am în buzunarul de ceas, credeți-mă, vînt, ploaie, soare, nori, fac ce vreau cu ele, le învîrtesc și le răsucesc cum vreau, uite, mîine dacă mă ambiționez fac o compunere și vă aduc un zece pe ea, umplînd patru pagini numai cu vînt, ploaie, soare și nori. Mi-ar fi plăcut să încep cu descrierea unui băiat, să zicem unul de vîrsta mea, poate ceva mai înalt și cu urechile așezate la aceeași înălțime, nu stînga mai sus și dreapta mai jos, ca la mine, poate ceva mai puțin somnoros, nu unul de care să tragă mama un sfert de ceas pînă să se trezească dimineața, ca mine, poate mai serios, cum să vă explic eu cuvîntul ăsta, serios?, habar n-am cum s-o fac, îmi stă pe limbă ce vreau să spun, e, așa, un băiat care, să zicem, cînd găsește o pioneză se gîndește cum o să prindă cu ea orarul școlar în perete, spre deosebire de mine pe care mintea nu m-ar duce decît la un scaun și la pioneza așezată cu vîrful în sus pe acel scaun și la cineva care... vă dați seama pe unde îmi umblă mintea, săraca mama, dacă n-a avut parte de o fată... Ei bine, mă gîndeam să încep cu descrierea unui băiat cu care eu să doresc din toată inima să fiu prieten, unul care, în recreație, să împartă tartina cu tine, să nu-i fie teamă că, împrumutînd de la el acuarelele, nu i le mai aduci înapoi și să nu-l vezi cum suferă cînd te lasă să faci o tură, două cu bicicleta lui. Nu știu ce părere aveți voi, stimați tovarăși, dar pe mine un roman fără un asemenea băiat nu mă interesează și n-aveam de gînd să încep decît cu el. Ori eram în stare să inventez un erou ca el, ori...

Uite-așa îmi frămîntam mintea, în timp ce aspiratorul bîzîia și borcanul cu muștar rămînea nevîndut în raft la Alimentara, smulgeam cu dinții așchii din creionul «Student» numărul 2, dar eroul nici că voia (fiți atenți la stil!) să încalece pana mea și să mi se înfățișeze în toată frumusețea lui. Trecuse un ceas, poate mai mult și nu scrisesem nici un rînd. Am aruncat creionul și hîrtia făcută cocoloș și am ieșit în stradă. Băieții erau toți, în păr, jucau o miuță cu mingea lui Sile, mușcau din merele aduse de Gore de la bunică-sa, mai rîdeau încă de ce li se întîmplase cu puțin timp înainte, cînd își întorseseră toți buzunarele pe dos ca să strîngă doi lei și cincizeci de bani cu care s-o împrumute pe Mariana, să vadă și ea filmul de la «Gloria», se bucurau că venisem și eu să joc miuța cu ei și...

...Și ce mai încolo și încoace, stimați tovarăși, pe cuvînt, ce naiba, n-o să vă mint tocmai pe voi, în clipa aceea îmi păru grozav de rău că sînt un caraghios și jumătate, dar, mai ales, că n-am decît treisprezece ani și patru luni și nu pot scrie romanul.

Eroul mă aștepta. Era unul dintre băieți, sau, mai exact, mie îmi plac lucrurile exacte, erau toți la un loc. Plus Mariana. Plus Felicia. Și poate că se mai găsea și pentru mine un locușor.

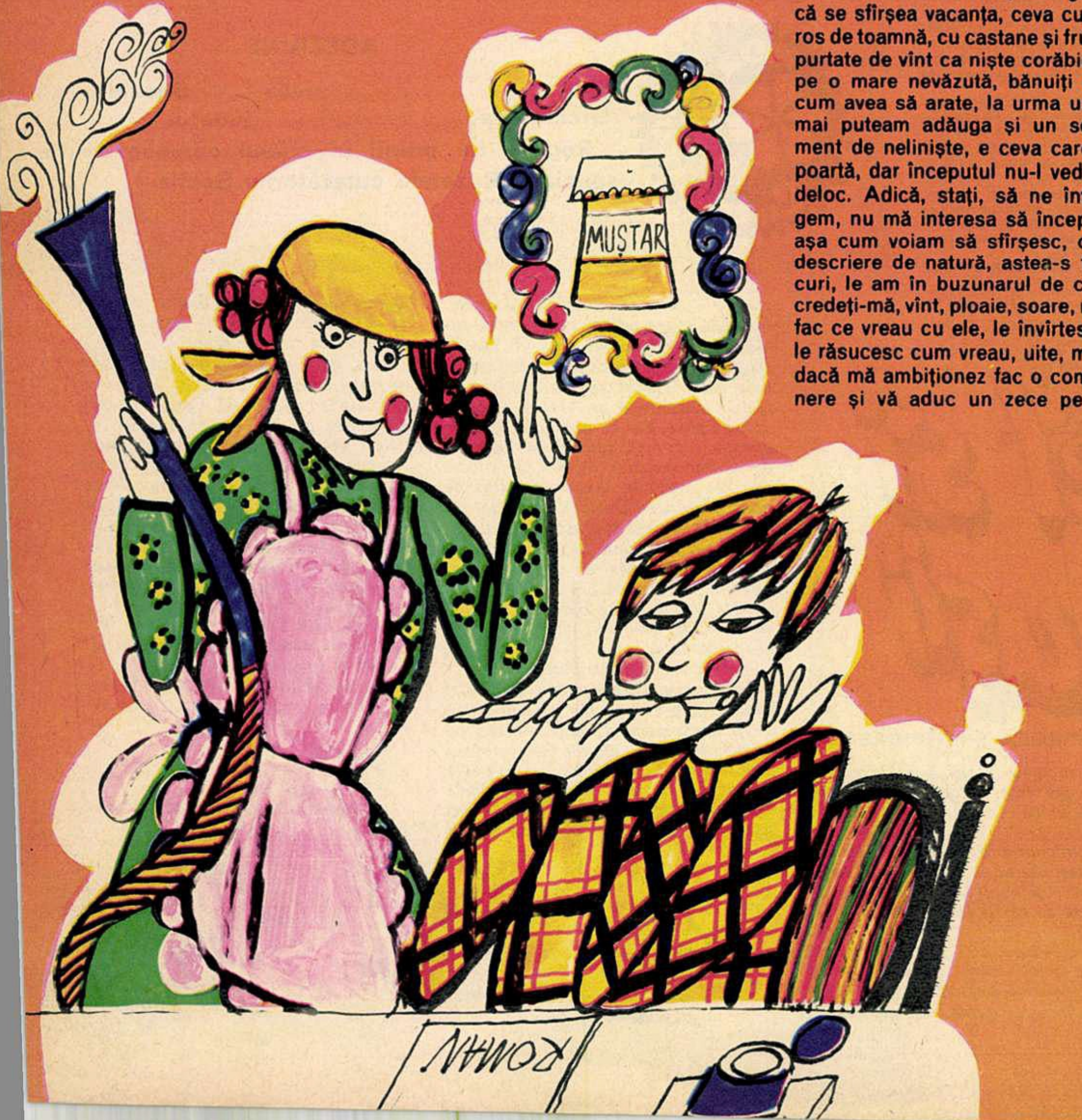

Ilustrații: MAGDA BÎRSAN

DESCOPERIRILE LUI EMIL

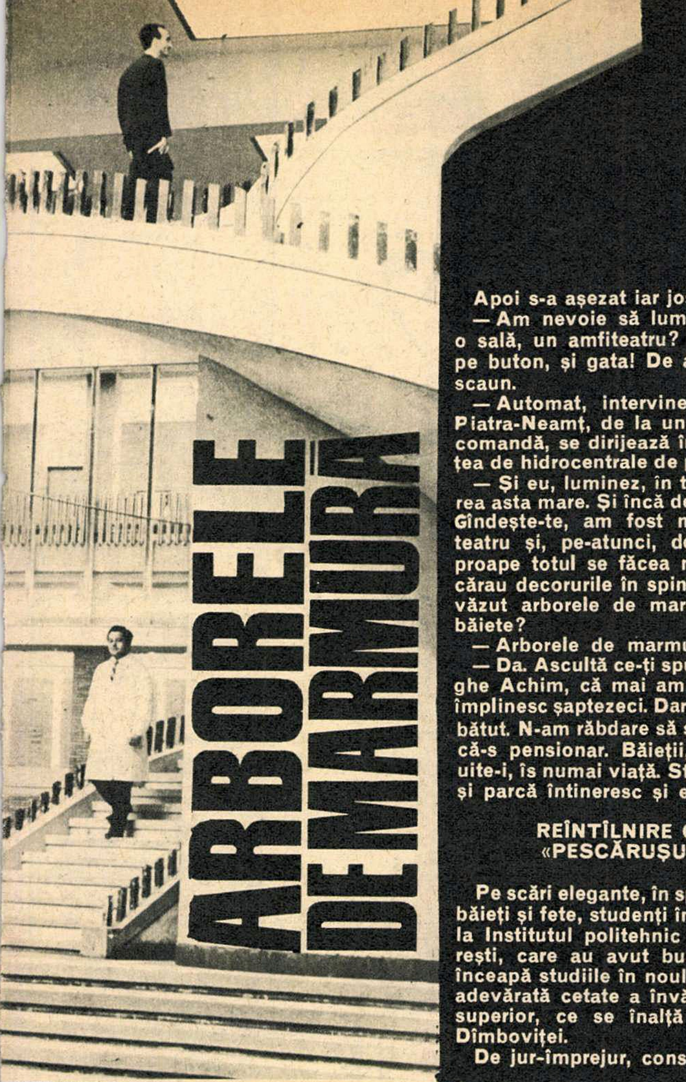

ARBORELE DE MARMURĂ

Emil nu-și mai lua ochii de la moș Achim. Apăsa bătrînul pe cîte un buton și se așeza mai comod pe scaun. Și zicea:

— Acum s-au aprins luminile în amfiteatrul din dreapta.

Sau:

— Am neon în sala șase. Ei, dar ce știi dumneata! Ai fost pe Nil?

— Nu.

— La Teheran ai fost?

— Nu.

— Ei, eu am fost. Și la Alexandria am fost, și la Tel-Aviv, la Istambul, în tot Orientul.

— Ați călătorit mult...

— Cu Tănase am fost, domnule, cu artistul. L-am cunoscut pe Tony Bulandra, pe Leonard.

Apoi s-a ridicat în picioare (are probabil doi metri înălțime și ochelari cu ramă sidefie), a apăsat ochelarii cu degetul gros drept la mijloc și s-a apropiat cu nasul de pătratul de ebonită din perete, acoperit tot cu butoane.

Apoi s-a așezat iar jos.

— Am nevoie să luminez ceva, o sală, un amfiteatru? Pac! apăs pe buton, și gata! De aici, de pe scaun.

— Automat, intervine Emil. La Piatra-Neamț, de la un tablou de comandă, se dirijează întreaga rețea de hidrocentrale de pe Bistrița.

— Și eu, luminez, în toată clădirea asta mare. Și încă de pe scaun. Gîndește-te, am fost mașinist la teatru și, pe-atunci, de mult, aproape totul se făcea manual, se cărau decorurile în spinare. Dar ai văzut arborele de marmură, măi băiete?

— Arborele de marmură?!

— Da. Ascultă ce-ți spune Gheorghe Achim, că mai am doi ani și împlinesc șaptezeci. Dar nu mă dau bătut. N-am răbdare să stau acasă, că-s pensionar. Băieții, studenții, uite-i, îs numai viață. Stau între ei, și parcă întineresc și eu...

REÎNTÎLNIRE CU «PESCĂRUȘUL»

Pe scări elegante, în spirală, urcă băieți și fete, studenți în primul an la Institutul politehnic din București, care au avut bucuria să-și înceapă studiile în noul edificiu — adevărată cetate a învățămîntului superior, ce se înalță pe malul Dîmboviței.

De jur-împrejur, constructori pe schele; materializează în beton sau sticlă forme ale altor clădiri menite să fie amfiteatre moderne sau laboratoare, înscriu în văzduh coloane, arcade, bolți cu liniile avîntate. Aici însă, în corpul central, atmosferă universitară deplină.

Doi băieți cu servietele subsuoară se grăbesc să intre la curs, deși mai e timp pînă să înceapă.

— Colegi de facultate? intră în vorbă Emil.

— Da, la mecanică — construcții aeronave și aparate de bord.

— Și prieteni, probabil; vă cunoașteți de mult?

— Nu, ne-am întîlnit prima oară în toamnă, la admitere. Costel Pîndaru, colegul meu, e din Brașov. Eu sînt bucureștean. Ne-am împrietenit însă repede.

— Nu întîmplător...

— Da, avem aceeași pasiune. Aeromodelismul. Și, bineînțeles, mecanica, aviația.

Ardelea Ștefan Mugur, extrem de comunicativ și gata să răspundă la orice întrebare, a tăcut o clipă: fără îndoială că drumul pe care l-a parcurs pînă aici (a intrat la facultate printre primii, cu media 9,04), în amfiteatrele dotate cu aparatură ultramodernă, a început încă de pe cînd îi flutura la gît cravata roșie, cu ani în urmă.

A reluat firul discuției cu Emil.

— Am activat la cercul de aeromodele.

— La Palatul pionierilor?

— Da, am construit vreo 30 de aparate. Costel a făcut și el multe, ca elev, la Brașov. Cu «Pescărușul» meu, un propulsor care semăna cu o pasăre, am obținut primul loc la un concurs, pe cîmpul de la Clinceni. A zburat la 50 m înălțime.

Costel Pîndaru adaugă:

— Acum, am inițiat un cerc de aeromodele în facultate. Ducem mai departe tradiția.

ARBORELE DE MARMURĂ

Am ieșit pe aleile dominate de cupola uriașă a clădirii centrale, de sub care, de pe o terasă, ai priveliștea întregului ansamblu arhitectonic. Cînd totul va fi gata, treisprezece mii și mai bine de studenți vor lua loc în amfiteatre, însușindu-și cunoștințe de înaltă specialitate, studiind fizica sau electricitatea, chimia, mecanica agricolă, electronica.

Emil s-a oprit în fața zidurilor exterioare din cărămidă, cu aspect de ceramică, împlîntate pe vertical și orizontal, într-o țesătură de o rară frumusețe. Spune:

— Nu știu de ce, dar, într-un fel, îmi vine în minte palatul Mogoșoaia.

— Nu-i de mirare, avem de-a face și aici c-o arhitectură românească, ceva din stilul brîncovenesc, a venit răspunsul.

— Dar arborele de marmură? se interesează Emil.

Dumitru Pădurariu, un meșter constructor, se uită la Emil. Ne face semn să-l urmăm.

— Acesta e, spune, deschizînd o ușă înaltă, ca o poartă de cetate.

— E chiar ca un copac, se bucură Emil. Extraordinar!

Cu rădăcina împlîntată în pămînt, se ridică, într-o nouă clădire, un trunchi din piatră și marmură, cu vîrful retezat undeva la etaj. De la bază, din arbore, suie o scară în spirală. Sus, unde, în bolta monumentală, neonul se contopește cu lumina soarelui. Emoționant simbol al aspirației spre lumină, apoteoză a cutezanței arhitectonice.

AL. DINU IFRIM

AVENTURILE PROFESORULUI PARBRIZ:

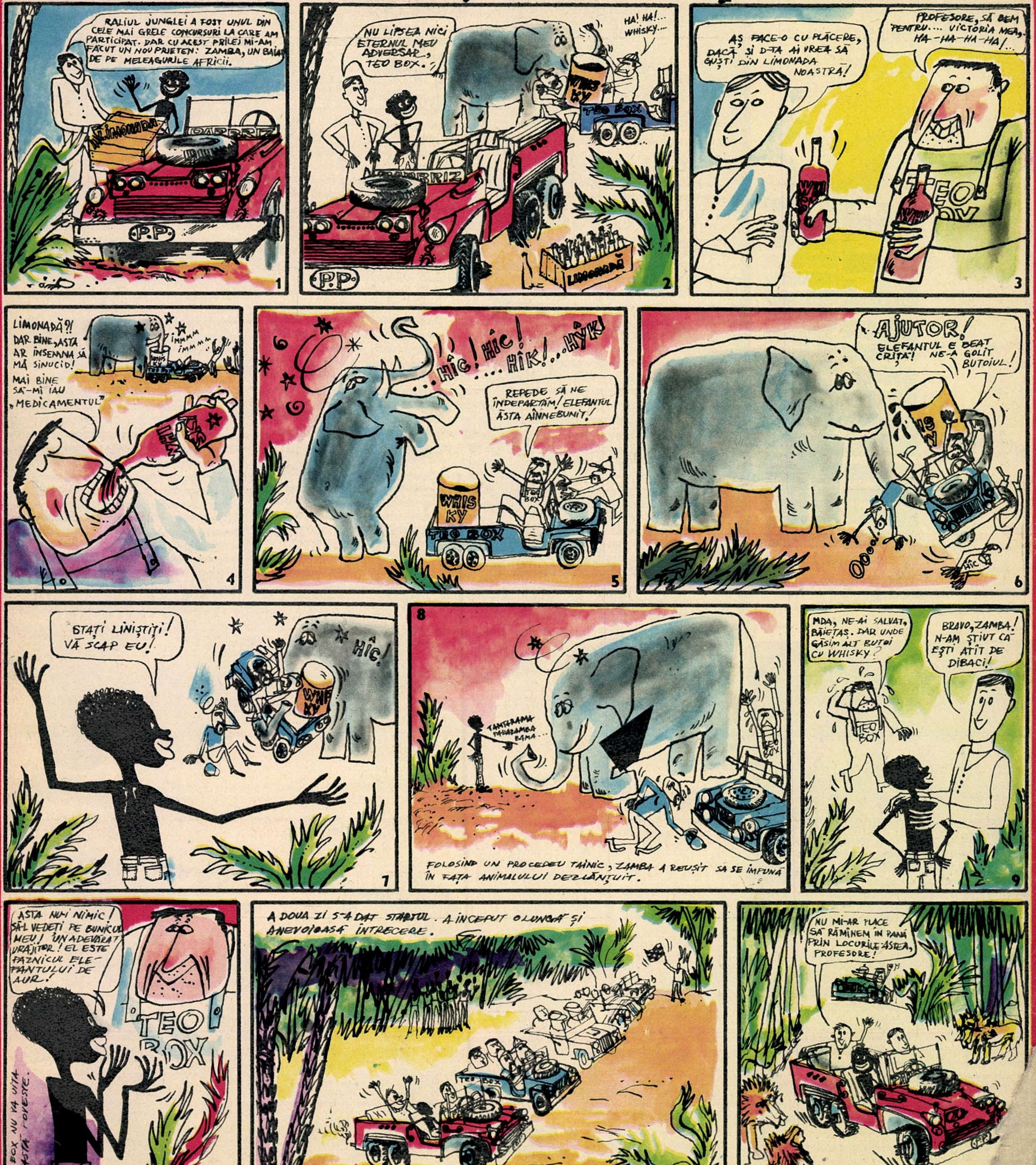
RALIUL JUNGLEI A FOST UNUL DIN CELE MAI GRELE CONCURSURI LA CARE AM PARTICIPAT. DAR CU ACEST PRILEJ MI-AM FĂCUT UN NOU PRIETEN: ZAMBA, UN BĂIAT DE PE MELEAGURILE AFRICII.
LIMONADĂ
PARBRIZ
P.P
1
NU LIPSEA NICI ETERNUL MEU ADVERSAR, TEO BOX.
HA! HA!... WHISKY...
WHISKY
TEO BOX
PARBRIZ
P.P
LIMONADĂ
2
AȘ FACE-O CU PLĂCERE, DACĂ ȘI D-TA AI VREA SĂ GUȘTI DIN LIMONADA NOASTRĂ!
PROFESORE, SĂ BEM PENTRU.... VICTORIA MEA, HA-HA-HA-HA!...
TEO BOX
3
LIMONADĂ?! DAR BINE, ASTA AR ÎNSEMNA SĂ MĂ SINUCID! MAI BINE SĂ-MI IAU „MEDICAMENTUL”
IMMMM IMMMM
4
HÎC! HÎC!... HÎK!... HŶK!
REPEDE SĂ NE ÎNDEPĂRTĂM! ELEFANTUL ĂSTA A ÎNNEBUNIT!
WHISKY
TEO BOX
5
AJUTOR! ELEFANTUL E BEAT CRIȚĂ! NE-A GOLIT BUTOIUL!
HÎC
6
STAȚI LINIȘTIȚI! VĂ SCAP EU!
HÎC!
7
8
TAMTARAMA PARARAMBA RAMA...
FOLOSIND UN PROCEDEU TAINIC, ZAMBA A REUȘIT SĂ SE IMPUNĂ ÎN FAȚA ANIMALULUI DEZLĂNȚUIT.
MDA, NE-AI SALVAT, BĂIEȚAȘ. DAR UNDE GĂSIM ALT BUTOI CU WHISKY?
BRAVO, ZAMBA! N-AM ȘTIUT CĂ EȘTI ATÎT DE DIBACI!
TEO BOX
9
ASTA NU-I NIMIC! SĂ-L VEDEȚI PE BUNICUL MEU! UN ADEVĂRAT VRĂJITOR! EL ESTE PAZNICUL ELEFANTULUI DE AUR!
TEO BOX
TEO BOX NU VA UITA ACEASTĂ POVESTE.
10
A DOUA ZI S-A DAT STARTUL. A ÎNCEPUT O LUNGĂ ȘI ANEVOIOASĂ ÎNTRECERE.
TEO BOX
11
NU MI-AR PLACE SĂ RĂMÎNEM ÎN PANĂ PRIN LOCURILE ĂSTEA, PROFESORE!
P.P

ELEFANTUL DE AUR

Scenarizate de OVIDIU ZOTTA
şi desenate de IOSIF TEODORESCU
după jurnalul de însemnări
al Profesorului Parbriz

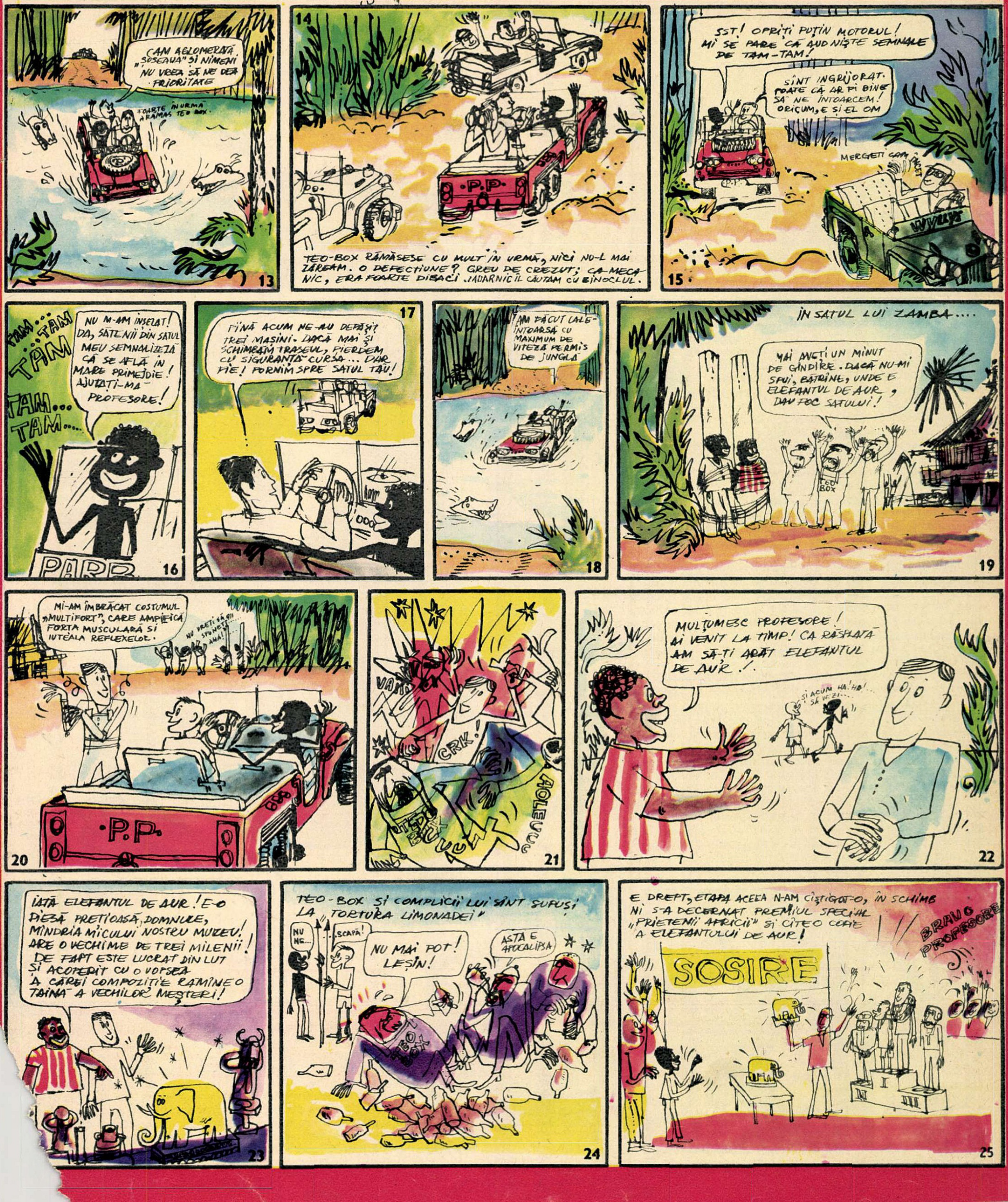
CAM AGLOMERATĂ „ŞOSEAUA" ŞI NIMENI NU VREA SĂ NE DEA PRIORITATE
FOARTE ÎN URMĂ A RĂMAS TEO BOX.
13
14
TEO-BOX RĂMĂSESE CU MULT ÎN URMĂ, NICI NU-L MAI ZĂREAM. O DEFECŢIUNE? GREU DE CREZUT; CA MECANIC, ERA FOARTE DIBACI. ÎNDARNIC ÎL CĂUTAM CU BINOCLUL.
SST! OPRIŢI PUŢIN MOTORUL! MI SE PARE CĂ AUD NIŞTE SEMNALE DE TAM-TAM!
SÎNT ÎNGRIJORAT. POATE CĂ AR FI BINE SĂ NE ÎNTOARCEM! ORICUM, E ŞI EL OM
MERGEŢI CAM ÎNCET
P.P.
WILLYS
15
TAM... TAM TAM TAM... TAM...
NU M-AM ÎNŞELAT! DA, SĂTENII DIN SATUL MEU SEMNALIZEAZĂ CĂ SE AFLĂ ÎN MARE PRIMEJDIE! AJUTAŢI-MĂ PROFESORE!
PARB
16
17
PÎNĂ ACUM NE-AU DEPĂŞIT TREI MAŞINI. DACĂ MAI ŞI SCHIMBĂM TRASEUL, PIERDEM CU SIGURANŢĂ CURSA... DAR FIE! PORNIM SPRE SATUL TĂU!
AM FĂCUT CALE ÎNTOARSĂ CU MAXIMUM DE VITEZĂ PERMIS DE JUNGLĂ
18
ÎN SATUL LUI ZAMBA....
MAI AVEŢI UN MINUT DE GÎNDIRE. DACĂ NU-MI SPUI, BĂTRÎNE, UNDE E ELEFANTUL DE AUR, DAU FOC SATULUI!
TEO BOX
19
MI-AM ÎMBRĂCAT COSTUMUL „MULTIFORT", CARE AMPLIFICĂ FORŢA MUSCULARĂ ŞI IUŢEALA REFLEXELOR.
NU VREŢI SĂ-MI SPUNEŢI? AHA!
P.P.
20
VAI
CRK!
AOLEUUU
TEO BOX
BUUU
21
MULŢUMESC PROFESORE! AI VENIT LA TIMP! CA RĂSPLATĂ AM SĂ-ŢI ARĂT ELEFANTUL DE AUR!
ŞI ACUM HA! HA!... SĂ VEZI...
22
IATĂ ELEFANTUL DE AUR! E-O PIESĂ PREŢIOASĂ, DOMNULE, MÎNDRIA MICULUI NOSTRU MUZEU! ARE O VECHIME DE TREI MILENII! DE FAPT ESTE LUCRAT DIN LUT ŞI ACOPERIT CU O VOPSEA A CĂREI COMPOZIŢIE RĂMÎNE O TAINĂ A VECHILOR MEŞTERI!
23
TEO-BOX ŞI COMPLICII LUI SÎNT SUPUŞI LA „TORTURA LIMONADEI"
NU NE...
...SCAPĂ!
NU MAI POT! LEŞIN!
ASTA E APOCALIPSA
TEO BOX
24
E DREPT, ETAPA ACEEA N-AM CÎŞTIGAT-O, ÎN SCHIMB NI S-A DECERNAT PREMIUL SPECIAL „PRIETENII AFRICII" ŞI CÎTE O COPIE A ELEFANTULUI DE AUR!
BRAVO PROFESORE
SOSIRE
II
I
III
25

FRANÇOIS - MARIE AROUET

VOLTAIRE

de EDGAR PAPU

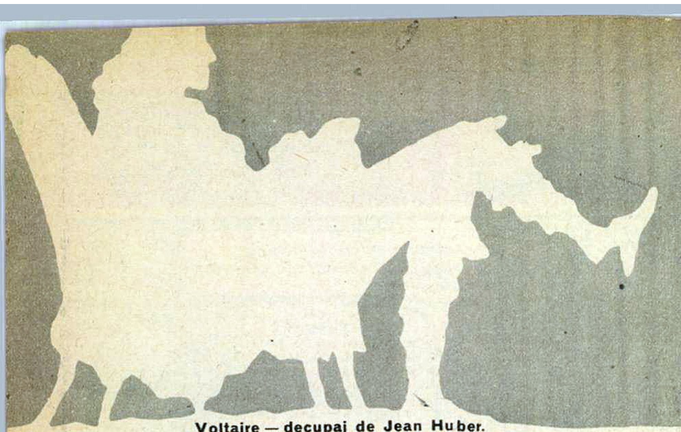
Voltaire — decupaj de Jean Huber.

(URMARE DIN PAG. 3)

din comeseni, cavalerul de Rohan-Chabot, indispus de faptul că tînărul scriitor, care nu era nobil, domina, prin autoritatea inteligenței sale, întreagă acea adunare selectă, se ridică și întreabă impertinent: «*Cine-i omul ăsta care vorbește atît de tare?*» Voltaire îi răspunde: «*Domnule cavaler, este un om care nu poartă un nume mare, dar care face să i se onoreze și pe acela pe care-l poartă*». Cavalerul de Rohan se ridică imediat de la masă, nutrind gîndul răzbunării. După cîteva zile, îl pîndește pe Voltaire și, sub un pretext oarecare, îl atrage într-o stradă singuratică, unde poruncește lacheilor săi să pună mîna pe el și să-l bată cu bastoanele. Nesuportînd această batjocură, scriitorul învață cîtva timp scrima, cu gîndul de a-l provoca la duel pe cel care-l insultase. Și, într-adevăr, prilejul se ivi în curînd. Fiind invitat acasă la Domnișoara Lecouvreur, unde se afla și cavalerul de Rohan, i se adresă acestuia în felul următor: «*Domnule, dacă cumva vreo nouă potlogărie de-a dv. nu v-o fi făcut să uitați insulta de care eu am a mă plînge, cred că îmi veți da satisfacție.*» Cavalerul se prefăcu că acceptă duelul, care urma să aibă loc a doua zi la poarta Saint-Antoine din Paris. Dar, chiar în acea seară, el își pune în joc toată influența la cei de sus și îl denunță pe Voltaire primului ministru pentru o pretinsă scriere subversivă. În loc de duel, scriitorul se vede aruncat din nou în Bastilia, unde, însă, din fericire, nu rămîne decît două săptămîni. Imediat după aceea este condus sub escortă la Calais, indicîndu-i-se drumul de exil către Anglia.

În mod neașteptat, această întîmplare a însemnat, de fapt, marele noroc al lui Voltaire. Șederea sa de trei ani în Anglia (1726—1729) a fost una din perioadele cele mai fructuoase și mai decisive pentru întreaga sa activitate de pînă la sfîrșitul vieții. Față de nedreptatea și inegalitatea socială, care i-au produs atîtea neplăceri în propria sa patrie, el găsește pe pămîntul britanic acea libertate și acel respect cuvenit omului, după care Voltaire aspira încă din primii săi ani.

Intrînd aci în favoarea unui om influent ca lordul Bolingbroke, pe care-l cunoștea încă dinainte, el se vede introdus în cercurile celei mai distinse intelectualități engleze. În curînd se retrage pentru mai multă vreme în mica localitate Wandsworth de lîngă Londra, la proprietatea unui negustor înstărit, Falkener, căruia mai tîrziu îi dedică tragedia sa *Zaira*. Aci el îi studiază pe filozofii englezi Bacon, Locke și Newton, inițiindu-se, totodată, și în capodoperele literaturii britanice. Voltaire este primul care a introdus apoi dramaturgia lui Shakespeare pe continent. Entuziasmat de spiritul libertății și al toleranței religioase din Anglia, precum și de respectul acordat intelectualilor merituoși, indiferent de clasa lor socială, așa cum au dovedit funeraliile lui Newton la care asistase, el se întoarce în Franța cu o experiență din cele mai bogate. Din această ședere în mediul social și cultural englez rezultă o bună parte a epopeii sale *Henriada*, romanul *Micromegas*, influențat de Swift, tragedia *Zaira*, și mai cu seamă *Scrisorile filozofice*, în care expune noile sale idei.

Între timp, Voltaire, care, pentru a nu mai fi la discreția celor mari, își strînsese o mică avere, se bucură de prietenia unei femei inteligente, marchiza de Châtelet, cu care, timp de 15 ani, peregrinează în mai multe orașe din Franța, Olanda și Belgia. În cele din urmă se fixează o vreme la Lunéville, la curtea regelui Stanislas al Lorenei. Aci, însă, spre marea sa durere, are loc moartea marchizei de Châtelet, de care scriitorul se simțea atît de legat. Deprimat, Voltaire pleacă imediat la Paris, unde asistă la reprezentarea cîtorva piese ale sale. În sfîrșit, în 1750 primește invitația lui Frederic al II-lea, regele Prusiei, de a veni să stea pe lîngă el la Berlin și la Potsdam, cu titlul de șambelan. Între ei existase un mai vechi schimb de scrisori. Voltaire rămîne timp de trei ani acolo, exercitînd o influență binefăcătoare asupra intelectualității din acea țară. În

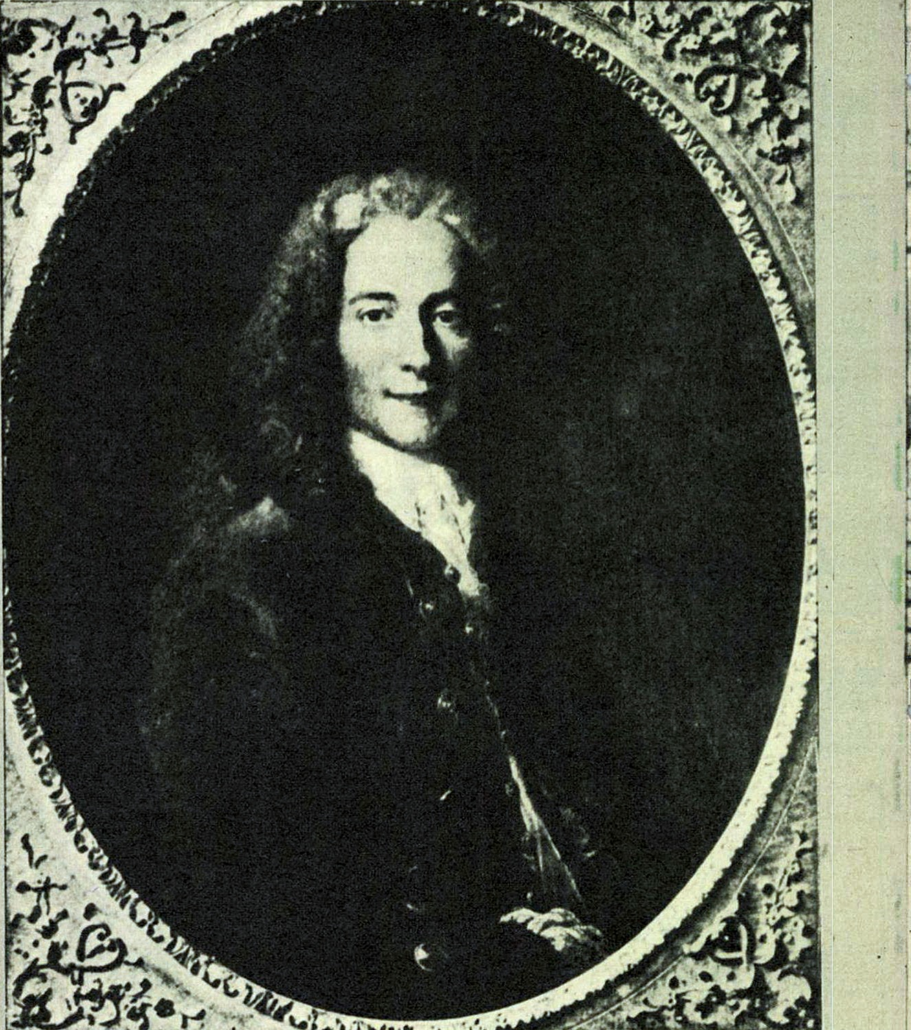
Voltaire la 24 de ani.

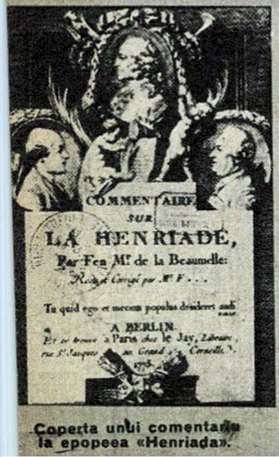
COMMENTAIRE
SUR
LA HENRIADE,
Par Feu Mr de la Beaumelle:

A BERLIN

Coperta unui comentariu la epopeea «Henriada».

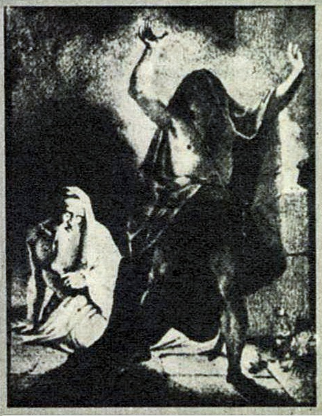
Scena din tragedia Mohamet.

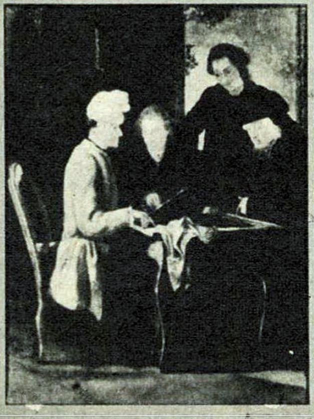
Voltaire jucind șah — tablou de Jean Huber.

Portretul de tinerețe al lui Voltaire ni-l înfățișează purtînd haina de brocart și jaboul de dantelă al eleganților vremii. Fruntea este înaltă, iar ochii sînt animați de un surîs.

Urmăriți acum cele 13 desene ale lui Jean Huber (pictor și desenator, contemporan al lui Voltaire). Ele surprind nenumărate chipuri ale lui Voltaire la o vîrstă mai înaintată. De data aceasta, cute adînci îi brăzdează obrazul, iar zîmbetul vorbește rînd pe rînd despre vivacitatea, inteligența, ironia, sarcasmul marelui gînditor, dar și despre blîndețea și spiritul său de dreptate. Privind aceste chipuri te duci încă o dată cu gîndul la acela a cărui operă alcătuiește o întreagă enciclopedie și despre care Victor Hugo a spus: «A fost mai mult decît un om, a fost un veac.»

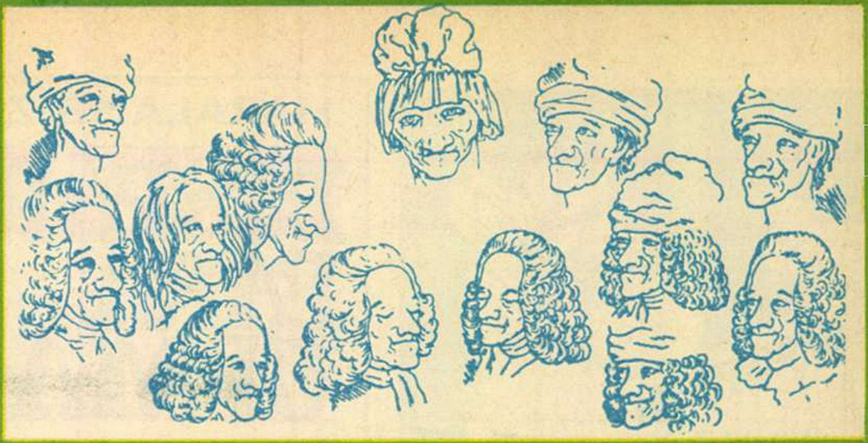

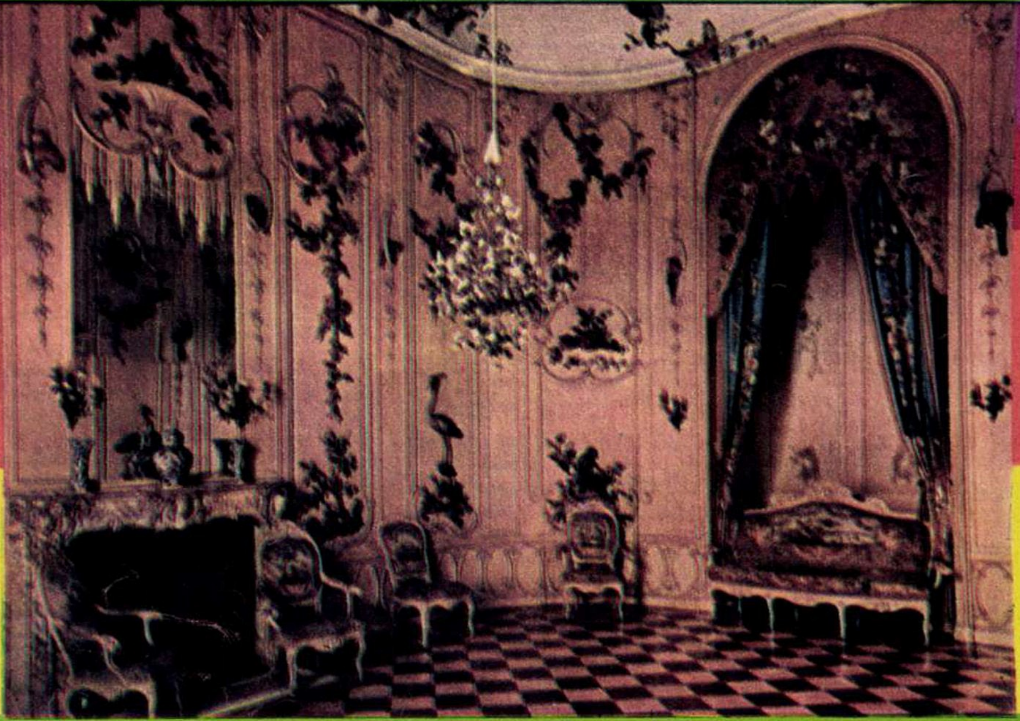

Castelul Sans-Souci a lui Frideric al II-lea. Camera lui Voltaire.

Miinile lui Voltaire.

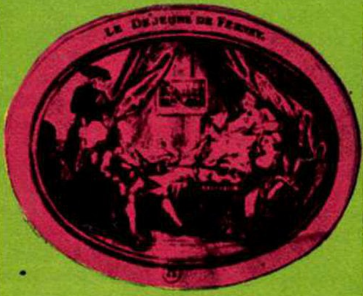

Dejunul lui Voltaire.

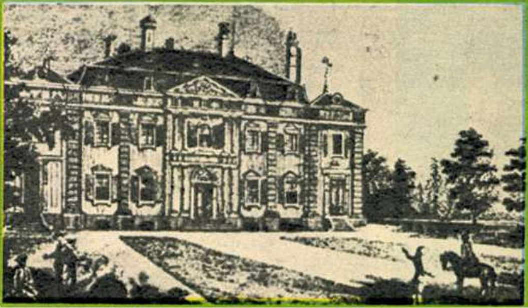

Castelul de la Fernay văzut din curte (după o gravură de Daniel Berger.)

cele din urmă pleacă, însă, certat cu regele Prusiei, din cauza firii lui sincere și independente, care nu putea să placă unui monarh.

La cîțiva ani după plecarea din Berlin, în 1756, Voltaire publică lucrarea sa cea mai importantă, *Încercare asupra moravurilor și a spiritului națiunilor*. Este o cercetare în același timp istorică, etică, politică și filozofică. În culmea succesului, se stabilește la proprietatea sa de la Fernay, unde clădește și un teatru, destinat să reprezinte tragediile sale. Scena acestui teatru s-a văzut ilustrată de cei mai mari actori ai secolului. Fernay devine un adevărat loc de pelerinaj. Pînă și prinții încoronați veneau să-l viziteze, dornici de a-i asculta cuvîntul. În ultimul an al vieții, 1778, călătoria sa la Paris a fost un adevărat triumf. Trăsura scriitorului era oprită la fiecare moment, și înconjurată de nenumărați admiratori care-l aclamau. Voltaire se simțea, însă, acum slăbit de adînca lui bătrînețe, pe care o atinsese cu atita cinste. Peste cîteva luni el moare la vîrsta de 84 de ani.

Suflul generos al scrisului său nu se află egalat decît de generozitatea unor acte ale sale pe plan cetățenesc și uman. În setea sa de dreptate, el s-a angajat să repare unele erori judiciare, de pe urma cărora se vedeau condamnați la pedeapsa capitală niște oameni complet nevinovați. Mai mulți ani în șir duce Voltaire o luptă abnegată pînă cînd reușește să scape de la o osîndă nedreaptă mai întîi familia Calas și apoi familia Sirven. Și alte erori judiciare, de mai mic răsunet în epocă, au fost îndreptate prin perseverența dezinteresată a acestui iubitor de oameni.

De o inteligență excepțională, de o spontaneitate uimitoare, de o energie și putere de muncă fără egal în secolul său, Voltaire, prin ideile sale, clatină temeinic vechea orînduire absolutistă și feudală, numărîndu-se printre spiritele mari care au pregătit Revoluția din 1789. Natură combativă, el a luptat toată viața, prin scris și prin faptă, pentru libertate, dreptate și toleranță. De aceea, în întreaga istorie a culturii universale, el va străluci mereu ca unul din exemplele celei mai luminoase umanități

- Voltaire avea numai 11 ani cînd îi uimise pe toți cei din jurul său cu inteligența lui sclipitoare. Introdus în salonul doamnei de Lenclos, băiatul a recitat unele epigrame la adresa curții din Versailles care au cucerit-o pe stăpîna salonului, vestită pentru spiritul ei.
- Voltaire a cunoscut bine literatura Angliei, acordînd o mare prețuire autorului cărții «Călătoriile lui Gulliver», Jonathan Swift, pe care îl socotește unul din cei mai de seamă scriitori satirici ai lumii.
- În anul 1739 Voltaire a primit de la Antioh Cantemir — fiul lui Dimitrie Cantemir, — aflat ambasador la Paris, «Istoria înălțării și decadenței imperiului otoman», opera tatălui său. La 13 martie 1739 Voltaire îi scria lui Antioh: «Citesc actualmente Istoria otomană a domnului principe Cantemir, răposatul [illegible] tată. Voi avea cinstea să vă înapoiez curînd această operă, de care nu pot mulțumi îndeajuns alteței voastre.»
- La sfîrșitul veacului al XVIII-lea și începutul celui de-al XIX-lea, au început să se răspîndească în țara noastră traducerile din literatura occidentală. Printre acestea, opera lui Voltaire ocupă un loc însemnat. Prima traducere în limba română a cărții lui Voltaire «Istoria lui Carol al XII-lea» se datorește arhimandritului Gherasim de la Mitropolia Iașilor (1792).
- În 1820 apare, în traducerea lui Alecu Beldiman, tragedia voltairiană «Oreste». Din opera dramatică a lui Voltaire au mai tradus: Eliade Rădulescu («Mohamet»), Sandu Căpățîneanu («Zadig»), Cîrlova («Zaira»), Grigore Alexandrescu («Alvira»); Gheorghe Asachi ne-a lăsat, de asemenea, o versiune a «Alvirei». Epopeea «Henriada» a fost tradusă de V. Pogor, unul dintre reprezentanții generației de la 1848.

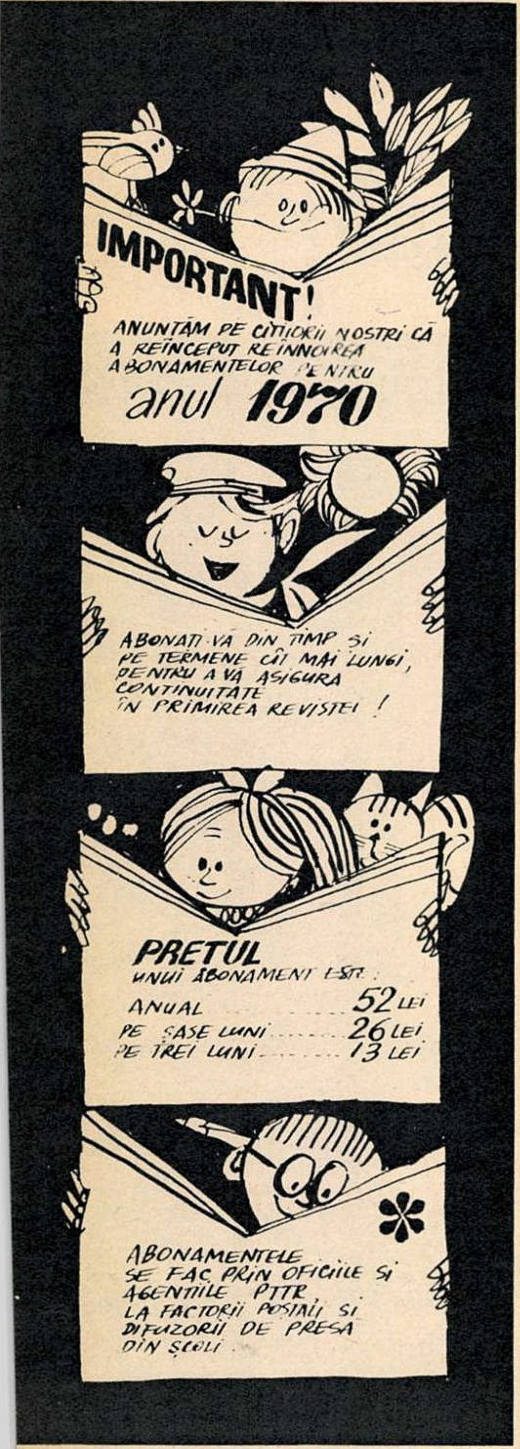

IMPORTANT!

ANUNȚĂM PE CITITORII NOȘTRI CĂ A REÎNCEPUT REÎNNOIREA ABONAMENTELOR PENTRU

anul 1970

ABONAȚI-VĂ DIN TIMP ȘI PE TERMENE CÎT MAI LUNGI, PENTRU A VĂ ASIGURA CONTINUITATE ÎN PRIMIREA REVISTEI!

PREȚUL

UNUI ABONAMENT ESTE:

ANUAL .... 52 LEI
PE ȘASE LUNI .... 26 LEI
PE TREI LUNI .... 13 LEI

ABONAMENTELE SE FAC PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE PTTR LA FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ DIN ȘCOLI.

(URMARE DIN PAG. 5)

IMPORTANT!

● Cele mai interesante corespondențe vor fi publicate la rubrica clubului, intitulată **ROZETA SĂPTĂMÎNII.**

DRAGI CITITORI!

Așteptăm corespondențele voastre (informații, reportaje, anchete, interviuri, fotografii, desene și caricaturi) cu subiecte din viața clasei, școlii, a unității de pionieri precum și din viața comunei, a orașului natal, din viața familiei.

Pentru lămuriri suplimentare sau răspunsuri la problemele care vă interesează, vom reveni la rubrica **«Poșta Clubului Rozetele cutezătorii»**

HARALAMB ZINCĂ

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ

XIV

Roman foileton

UN JURNAL, O LEGENDĂ ȘI ÎNCĂ UN SEMN DE ÎNTREBARE!

Stenograma nr. 3 *(continuare)*

Haralamb Zincă: *Ați bănuit pe cineva?*

Eugen Galbă: *Nu. De aceea întrebarea mea: «Cine-i hoțul?» a rămas fără răspuns.*

H.Z.: *Tudoran avea în escadrilă dușmani? Se certase cu cineva?*

E.G.: *Nu-mi aduc aminte să fi avut dușmani. Nici de certat nu se certase cu nimeni, era cam retras, mai potolit decît în prima perioadă a camaraderiei noastre.*

H.Z.: *Cum v-ați explicat această schimbare?*

E.G.: *Războiul îl maturizase... între timp, devenise și tatăl unui băiețel...*

H.Z.: *Ce ați întreprins după ce împreună cu Langa ați constatat că cineva cotrobăise în valiza lui Tudoran, furîndu-i «Jurnalul»?*

E.G.: *Am expediat familiei lucrurile și obiectele care i-au aparținut. Bineînțeles, de «jurnal» n-am pomenit nimic. Ce rost ar fi avut? Iar dispariția caietului a rămas în continuare o taină a zilelor acelea de război. O vreme, mi-am propus să dezleg enigma: mai bine de zece zile mi-am ținut sub observație camarazii. Zadarnic. N-am izbutit să stabilesc nimic.*

H.Z.: *Ce știți de Aurelian Huțan? L-ați mai întîlnit? Știți cumva unde domiciliază?*

E.G.: *Aurelian Huțan nu mai trăiește; a avut și el un destin tragic. La începutul lunii octombrie 1944, s-a prăbușit. Nu cunosc prea bine amănuntele. După cîte îmi amintesc, în timpul unei misiuni de recunoaștere a fost lovit și s-a prăbușit în flăcări în spatele inamicului.*

H.Z.: *De unde se știe că s-a prăbușit în flăcări? Ar fi putut să fie lovit mortal de un glonț și să se prăbușească fără să fi luat foc, nu-i așa?*

E.G.: *Da, sigur, s-ar fi putut întîmpla și așa. Însă după ce frontul a înaintat spre apus, echipe speciale ale noastre au identificat rămășițele avionului.*

H.Z.: *Interesant. Au fost depistate și rămășițele avionului pilotat de Puiu Tudoran?*

E.G.: *Da. S-a constatat că după aterizare, flăcările au cuprins rezervorul de benzină și avionul a explodat.*

H.Z.: *S-a găsit cumva și trupul neînsuflețit al lui Puiu Tudoran?*

E.G.: *S-a presupus că n-a mai putut ieși din carlingă — ceea ce se întîmplă curent în asemenea momente — și că ar fi sărit în aer o dată cu avionul.*

H.Z.: *E oare consemnat pe undeva locul unde au fost găsite rămășițele avionului lui Tudoran?*

E.G.: *Nu știu. Însă vă pot spune eu. M-am interesat îndeaproape de acest fapt... Rămășițele au fost găsite la patru-cinci kilometri de comuna R... județul Turda...*

H.Z.: *O ultimă întrebare: după ce v-ați revăzut — în septembrie 1944 — Puiu Tudoran v-a povestit vreodată ce i s-a întîmplat în dimineața de 24 august, după ce a decolat de pe aerodromul de la Mamaia?*

E.G.: *Nu. Deși știam cîte ceva. Și-apoi, am observat că nu prea îi făcea plăcere să-și amintească de cele petrecute atunci, așa că n-am insistat. Se pare însă că ar fi trecut prin cîteva aventuri «tari».*

H.Z.: *Ce fel de aventuri?*

E.G.: *Nu știu, n-aș putea să precizez. Circula o legendă, cum că în dimineața lui 24 august 1944, ar fi aterizat pe aerodromul de la Otopeni și că i-ar fi ieșit în întîmpinare generalul Gerstenberg în persoană, șeful Armatei germane a aerului din România, care cică l-ar fi invitat în cabinetul său unde a avut un schimb de opinii. Precum vedeți, o legendă destul de hilară și incredibilă. Cînd am ascultat-o pentru întîia oară, l-am întrebat pe Puiu Tudoran: «Mă, care-i adevărul?», iar el, fie-i țărîna ușoară, mi-a zîmbit și a făcut cu mîna un semn care ar fi putut să însemne: «Dă-le încolo de prostii!»*

H.Z.: *Dacă înțeleg bine, n-a confirmat legenda, dar nici nu a infirmat-o?*

E.G.: *Da, cam așa a fost.*

H.Z.: *Sînteți convins că Puiu Tudoran e mort?*

E.G.: *Ei, asta-i bună?!? Cum să nu fiu convins?! Avionul a luat foc... pe pămînt a explodat... Au trecut de atunci 23 de ani...*

H.Z.: *Da, aveți dreptate. Iertați-mă, întrebarea e absurdă.*

E.G.: *Aș vrea, în încheiere, să vă pun și eu o întrebare: ce aveți de gînd să întreprindeți?*

H.Z.: *Nu știu. Deocamdată sînt la început de drum... tatonez... încerc să mă orientez în puținele informații ce le dețin. Dumneavoastră ce mă sfătuiți?*

E.G.: *Să nu vă opriți din drum. Vă asigur de tot sprijinul meu.*

H.Z.: *Mulțumesc!*

Se înțelege dragi cititori, că v-am oferit un text prescurtat al convorbirii cu Eugen Galbă în care, bineînțeles, am păstrat tot ce era în legătură cu cazul nostru. Dacă «Stenograma nr. 1» (vezi «Cutezătorii» nr. 46) îmi dezvăluise ce se petrecuse cu Tudoran în noaptea de 23 spre 24 august — zborul de la Mamaia la Otopeni — stenograma nr. 2 și 3 mă ajutase să reconstitui ultimele zile din viața aviatorului, precum și condițiile în care avionul și aviatorul s-au prăbușit. Însă din acest mozaic al evenimentelor, îmi lipsesc, așa cum pe semne ați sesizat și voi, «piesele» de la mijloc. Erau ele oare lipsite de importanță? Aș fi putut să le trec cu vederea, să le ignorez? Nicidecum. Oricîtă bunăvoință aș fi avut ca să trec peste aceste «piese» din mijloc, mă împiedicam mereu de întrebările: «Ce-i adevărat în acea legendă creată pe seama lui Puiu Tudoran. Ce s-a întîmplat în dimineața cînd a «poposit» cu «Nardi-ul» său în mijlocul nemților? De ce oare Puiu Tudoran refuzase să povestească prietenilor săi întîmplările de la Otopeni?» Ultimele două întrebări mi-au dat cel mai mult de furcă. Ajunsesem să gîndesc astfel: «La Otopeni, lui Tudoran i s-a întîmplat ceva dezonorant. De aceea, a preferat legenda, în locul adevărului crud, de aceea n-a povestit nimănui nimic». În felul acesta, mi-am explicat și apariția «Jurnalului» în viața sa. Cu siguranță că cele petrecute în dimineața zilei de 24 august 1944 începuseră să-l roadă, să-i neliniștească conștiința și s-a apucat să-și scrie gîndurile, neliniștile, să se despovăreze. Iar în cazul cînd ar fi murit, «Jurnalul» ar fi trebuit să devină, în fața soției sale, o spovedanie. Deducțiile mele, dragi cutezători, au urmat un curs frumos și logic pînă la un punct, adică pînă la o nouă întrebare ce se ivise iarăși în mod firesc. «Cine și de ce a sustras caietul lui Puiu Tudoran?» Căutînd un răspuns, am emis două ipoteze.

a) Însemnările din caiet nu-l priveau numai pe Puiu Tudoran. În preajma sa trăia un om care-l urmărea și căruia nu-i convenea ceea ce Tudoran nota în jurnalul său. A așteptat momentul potrivit pentru a i-l sustrage și a-l face dispărut.

b) Caietul a fost sustras chiar de Puiu Tudoran. El n-a murit, dar s-a pomenit pentru a doua oară în captivitatea hitleriștilor. În virtutea primului fapt dezonorant, l-a săvîrșit și pe cel de al doilea. A acceptat să lucreze pentru inamic și s-a înapoiat în partea de răsărit a țării, sub o altă identitate. A trecut însă pe la bază unde, între timp, fusese dat «dispărut fără urmă» ca să-și sustragă caietul. A avut noroc. L-a sustras. Puiu Tudoran alias «omul invizibil» a trăit și trăiește sub o falsă identitate...

Această ultimă ipoteză care-mi plăcea și cel mai mult, mă trimitea cu gîndul la cele ce i s-au întîmplat lui Tudoran la comandamentul lui Gerstenberg. Dar oare ce i s-a întîmplat?

(Va urma)

Val Tebeica, pasionat filatelist, autorul cărților *«Străbătînd lumea»* **și** *«Primele mărci poștale românești»* **prezintă cutezătorilor rubrica:**

FILATELIE FĂRĂ SEMNE DE ÎNTREBARE

Seria de timbre din pagina a treia este dedicată împlinirii a 200 de ani de la prima călătorie a lui James Cook. Mărcile au fost emise de administrația insulelor.

...Au trecut de atunci două sute de ani! Era într-o zi din cea de-a opta lună a anului 1769 cînd, aflat în prima sa călătorie în jurul lumii, căpitanul James Cook descoperea la vest de insula Tahiti cîțiva atoli cărora le-a dat mai mică importanță chiar decît insuliței Rurutu din arhipelagul Tubuai. I-a notat totuși pe hartă, denumindu-i «Atolii Harvey». Era doar o simplă ironie a soartei?

...Patru ani mai tîrziu, în timpul celei de-a doua călătorii în jurul lumii, îndrăznețul navigator trece din nou pe lîngă aceleași insule de corali «probabil nelocuite», după cum notează el în jurnalul de bord.

...De abia cu prilejul celei de-a treia călătorii, cînd a ajuns din nou în apropierea lor, Căpitanul Cook a debarcat pe cîteva din aceste insule, constatînd că totuși erau locuite. Așa s-a încheiat descoperirea arhipelagului, căruia vestitul explorator nu-i dăduse importanță, dar care mai tîrziu îi va purta numele.

N.R. *Celor dornici de a-și cultiva pasiunea pentru filatelie, această rubrică, pe care o inaugurează revista «Cutezătorii», le va da răspuns la toate întrebările pe care și le pun în legătură cu colecționarea mărcilor poștale, sau despre diferitele modalități de a le procura. De asemenea, pentru cei care doresc să facă schimb de mărci poștale, rubrica filatelică le va pune la dispoziție o căsuță de anunțuri.*

ANECDOTE

La un doctor, care își cîștigase o adevărată celebritate în tratamentul căilor respiratorii, se prezintă un om care se plîngea de dureri violente în piept.

— Și care este profesiunea dumitale?

— Muzicant instrumentist, domnule doctor.

Doctorul se întoarse atunci spre studenții care asistau:

— Vă amintiți, domnilor, ce v-am mai spus — începu el cu gravitate — că întrebuințarea instrumentelor de muzică provoacă, după un timp profesioniștilor laringită sau o altă maladie a căilor respiratorii?

Și întorcîndu-se către bolnav:

— Ascultă, prietene, din ce instrument cînți?

— Din chitară, domnule doctor.

⁂

Scriitorul german Theodor Fontane (1819—1898) primi odată la redacția revistei unde era redactor niște versuri.

În scrisoarea ce le însoțea el citi următoarele:

«Din principiu, eu nu pun virgulele. Vă rog pe dumneavoastră să le puneți acolo unde veți considera că este necesar».

Restituind autorului versurile, Fontane scrise: «Vă rog ca altădată să-mi trimiteți doar virgulele, versurile la compun singur».

⁂

Mark Twain învăța să umble cu bicicleta. Într-una din asemenea plimbări, era cît pe ce să lovească un trecător.

— Ascultă, domnule, văd că ai un clopoțel. Nu știi să suni?

— Ba de sunat știu, dar nu știu să merg pe bicicletă, răspunse, mucalit scriitorul.

DRAGI CITITORI! VREȚI SĂ COLABORAȚI LA NUMĂRUL NOSTRU DE ANUL NOU?

În acest caz, grăbiți-vă să-mi trimiteți, pe adresa redacției, pînă la 5 decembrie 1969: **relatarea unor întîmplări hazlii la care ați asistat în acest an; curiozități observate de voi; epigrame și caricaturi.** Vă rog să scrieți pe scurt (maximum o filă). Cele mai interesante lucrări vor apărea în numărul de Anul Nou al revistei «Cutezătorii». Pentru aceasta, trebuie însă să mi le trimiteți cel tîrziu pînă în ziua de 5 decembrie 1969!

Profesor Parbriz

CARTE DE VIZITĂ

Prin anagramare aflați profesiunea și locul unde și-o exercită tov. Sin I. Petre.

SIN I PETRE
Roman

SILABE ÎNCRUCIȘATE

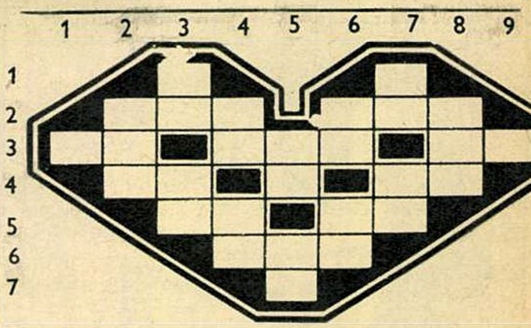

ORIZONTAL

1) Primul cuvînt — Simbolul heliului 2) Stat, capitală și canal din America Centrală — Unul din cei... patru mușchetari din romanul lui Al.Dumas — tatăl. 3) Bucuria suporterilor echipei Steaua — Mică ambarcație cu motor — Magistrat însărcinat cu apărarea intereselor plebei, la romani. 4) A treia culoare din spectrul solar — Poftim! — Jucător de fotbal rapidist. 5) Cursă anuală clasică a cailor de rasă de trei ani — Cel mai scump cuvînt. 6) Cunoscut personaj din romanele lui Jules Verne. 7) Mare!

VERTICAL

1) Simbolul ...aramei. 2 Maimuța păsărilor. 3) Sora lui Petru Rareș — Personajul central din filmul «Vițelul de aur» 4) A treia parte din poezia «La vînatoare» de Topîrceanu. — — Termen în filozofie opus răului 5) Prima cucerire spațială — Domnul lui... Caragiale. 6) H_2O — Așa-l mai chema pe cel mai mare poet latin, Virgiliu. 7) Soția lui Zeus (mit) — Nume dat intervalelor muzicale foarte mici. 8) Unealtă de zidărie. 9) Care are însușiri pozitive.

Mihai Pătrașcu

ZOOLOGICĂ

(Triverb: 9, 2, 4)

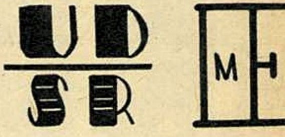

GLUME

Costel: **E adevărat că tu îți înveți lecțiile noaptea?**

Nicu: **Da, e adevărat.**

Costel: **Atunci, probabil că din cauza asta nu prea se vede ce înveți.**

UMOR de CRĂIȚĂ MÎNDRĂ-VASILE

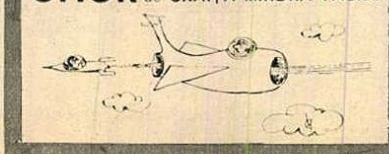

Profesorul: **Cum se produce roua?**

Elevul: **Pămîntul se învîrtește repede în jurul axei sale și transpiră.**

*

Profesoara: **Doina, lucrarea ta de acasă seamănă cu scrisul mamei.**

Doina: **Se poate, am scris cu stiloul mamei.**

*

— Alo, Gigel?

— Da.

— Îți amintești ce ne-a dat ieri la matematică?

— Cîte un patru.

Dentistul vrea să-l liniștească pe micul pacient: Cu ce să-ți fac plomba?

Nicu: **Cu ciocolată!**

*

Controlorul: **Pînă unde te duci cu trenul acesta?**

Elevul: **Pînă la Constanța.**

Controlorul: **Și ce faci la Constanța?**

Elevul: **Mă dau jos.**

*

La librărie:

— Iată, ai aici o carte cu probleme pe jumătate rezolvate.

— Grozav! Atunci, dați-mi, vă rog, două.

SCENARIU DE **E. HADAI**
DESEN DE **I. DONCA**

Bolidul misterios

2

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:

NAVA SPAȚIALĂ «SELENA» DESCINDE PE LUNĂ. LA SCURT TIMP DUPĂ ASELENIZARE ASTRONAUȚII OBSERVĂ APARIȚIA ÎN SPAȚIU A UNUI OBIECT SFERIC CU REFLEXE METALICE. CERCETÎND ZONA SUBORBITALĂ A OBIECTULUI, CĂPITANUL ZENO ȘI FIZICIANUL MARK DESCOPERĂ MISTERIOASE INSTALAȚII ENERGETICE, IAR PE UN VERSANT AL CRATERULUI ALPETRAGIUS GURA UNUI TUNEL. SELENA SE MUTĂ ÎN ZONA DESCOPERIRILOR.

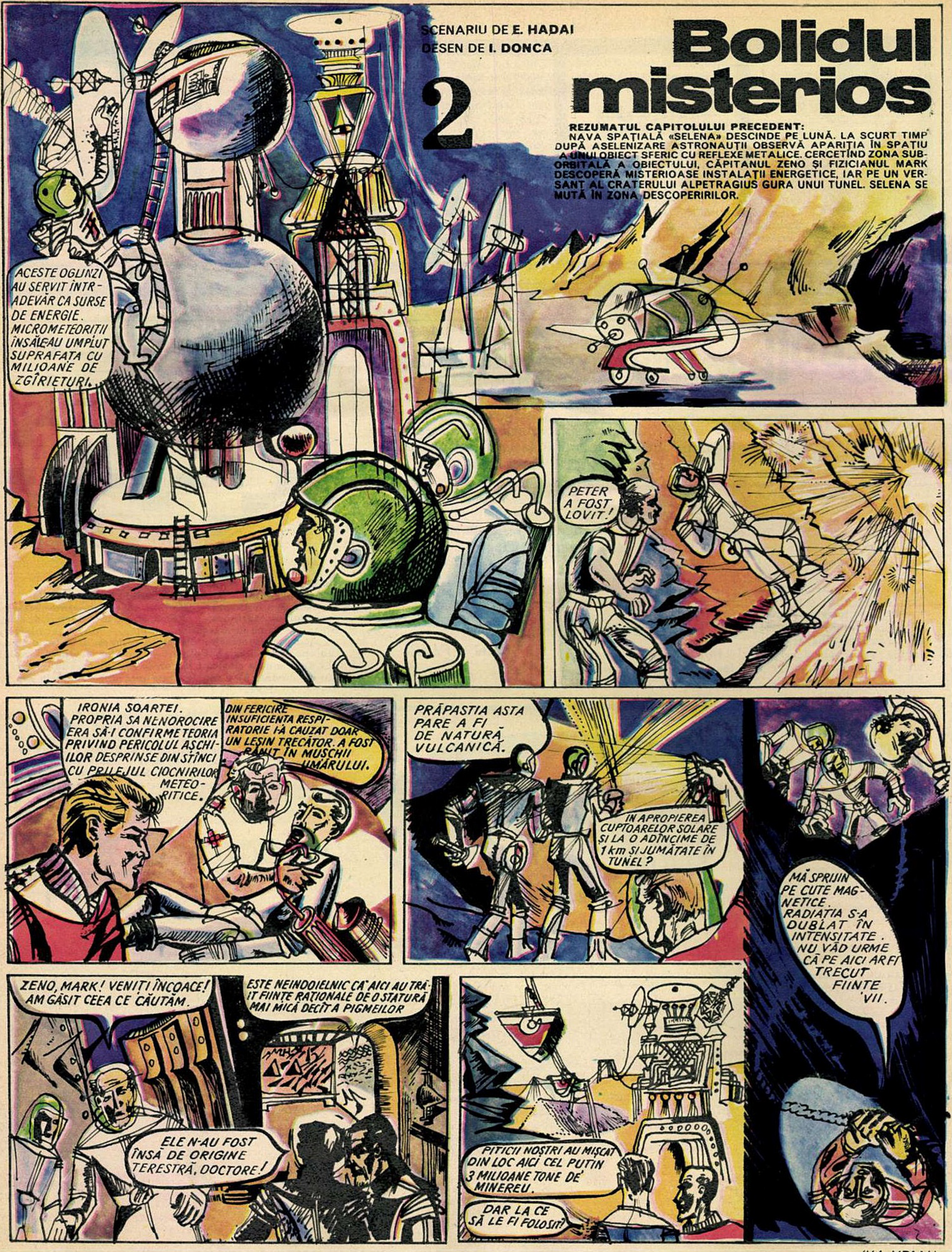
ACESTE OGLINZI AU SERVIT ÎNTR-ADEVĂR CA SURSE DE ENERGIE. MICROMETEORIȚII ÎNSĂ LE-AU UMPLUT SUPRAFAȚA CU MILIOANE DE ZGÎRIETURI.
PETER A FOST LOVIT!
IRONIA SOARTEI. PROPRIA SA NENOROCIRE ERA SĂ-I CONFIRME TEORIA PRIVIND PERICOLUL AȘCHIILOR DESPRINSE DIN STÎNCI CU PRILEJUL CIOCNIRILOR METEORITICE.
DIN FERICIRE INSUFICIENȚA RESPIRATORIE I-A CAUZAT DOAR UN LEȘIN TRECĂTOR. A FOST RĂNIT ÎN MUȘCHII UMĂRULUI.
PRĂPASTIA ASTA PARE A FI DE NATURĂ VULCANICĂ.
ÎN APROPIEREA CUPTOARELOR SOLARE ȘI LA O ADÎNCIME DE 1 km ȘI JUMĂTATE ÎN TUNEL?
MĂ SPRIJIN PE CUTE MAGNETICE. RADIAȚIA S-A DUBLAT ÎN INTENSITATE. NU VĂD URME CĂ PE AICI AR FI TRECUT FIINȚE VII.
ZENO, MARK! VENIȚI ÎNCOACE! AM GĂSIT CEEA CE CĂUTAM.
ESTE NEINDOIELNIC CĂ AICI AU TRĂIT FIINȚE RAȚIONALE DE O STATURĂ MAI MICĂ DECÎT A PIGMEILOR
ELE N-AU FOST ÎNSĂ DE ORIGINE TERESTRĂ, DOCTORE!
PITICII NOȘTRI AU MIȘCAT DIN LOC AICI CEL PUȚIN 3 MILIOANE TONE DE MINEREU.
DAR LA CE SĂ LE FI FOLOSIT?

(VA URMA)

RADUC
CU CINSTE C

FLORIAN DUMITRACHE. Un nume care, cel puțin pentru noi, a devenit aproape sinonim cu substantivul comun fotbal. Zici Dumitrache și numaidecît te gîndești la driblinguri, salturi, pase și șuturi care ridică în picioare și-i fac să clocotească de admirație și încîntare pe zeci de mii de spectatori. Deși nu are decît 21 de ani, băiatul blond și subțirel a reușit totuși să se afirme în universul «sportului-rege» ca o stea de primă mărime, fiind temut de adversari (care printre alte denumiri sugestive i-au spus și «Corsarul roib») și îndrăgit de suporterii noștri de toate vîrstele.

Pentru copii, Dumitrache e un adevărat «idol». Dintre cei 5 100 de participanți la concursul «Cel mai îndrăgit fotbalist al campionatului național» (ediția 1968/1969), 4 354 l-au desemnat pe el, marea lor majoritate cerîndu-ne tot felul de date și informații din viața sa. Venind în întîmpinarea dorinței acestora, pe care o credem unanimă pentru cititorii revistei noastre, începînd cu acest număr vom publica un ciclu de materiale în care însuși «idolul» vostru fotbalistic vă va vorbi despre el, despre colegii lui și despre fotbal.

CORSARUL VI SE DESTĂINUIE

Povestea aceasta adevărată s-a născut, de fapt, într-o seară de septembrie în holul hotelului «Metropol» din Belgrad. Mă așezasem, obosit, într-unul din largile fotolii de pluș roșu ce împînzeau holul. Cu un ceas înainte se terminase meciul România — Iugoslavia. Meciul se încheiase cu scorul de 1—1, dar golul nostru nu-l marcasem eu, ci Dembrovschi. Toate cele 90 de minute ale întîlnirii rătăcisem de la un colț la altul al terenului, încercînd să scap de Holțer, «omul meu». Dar «omul meu», ca o a doua umbră, nu mă lăsase singur nici măcar o clipă. Cred că dacă aș fi cerut voie arbitrului să ies pentru cîteva minute afară de pe teren, ar fi făcut și el același lucru. Ar fi venit după mine. La un moment dat, vrînd să-l păcălesc cumva, m-am oprit, pur și simplu, în mijlocul terenului, în spațiul nostru, pentru a nu rămîne în ofsaid, și m-am prefăcut că-mi leg șiretul la o gheată. De fapt îl desfăceam atunci. Holțer m-a privit cu atenție. O clipă m-a crezut și a vrut să participe la joc. Dar imediat s-a răzgîndit și a rămas acolo, lîngă mine, pînă cînd m-am ridicat.

Ori de cîte ori Dinu, Dembrovschi sau Radu Nunweiller trimiteau balonul spre noi, Holțer, fără ca măcar să aștepte să vadă dacă mingea va ajunge sau nu la destinație, se repezea și mă «mușca». Pur și simplu urlam de necaz. Dinu a fost primul dintre băieți care a observat strășnicia cu care mă păzea Holțer. Și după o fază lucrată de amîndoi, a rămas lîngă mine. Bătîndu-mă pe umăr, mi-a zis:

— Rău «omul tău», Moxule?

— Rău, Procurorule. Rău de tot. Ca un cîine...

Dinu a rîs:

— S-au întîlnit un buldog cu un mox sîrmos. Moxule dragă, arată că ești de rasă... Înfige-ți colții în el...

Moxul sînt eu, nu numai din cauza nasului meu de mops, ci și pentru alte motive, ne-binecuvîntate, și din cauza cărora am tras multe ponoase. Dar, de ce n-aș spune-o, tot din aceleași motive scriu astăzi aceste rînduri.

Mi-am «înfipt colții» în buldogul echipei lui Ratko Mitici, dar degeaba. Golul m-a ocolit în seara aceea! Și nu numai golul. Am jucat slab și eram foarte necăjit. Mi se părea că și băieții se uită altfel la mine, parcă nu eram eu.

Stăteam în fotoliul acela roșu, larg și moale, și încercam să mă gîndesc la altceva... Dar nu-mi venea nimic în minte. La un moment dat, s-a apropiat de mine ziaristul Valentin Păunescu. M-am ridicat să-l salut, arborînd și un zîmbet de circumstanță — o mască dacă vreți. Dînsul mi-a răvășit părul cu mîna, zicîndu-mi:

— Nu fi necăjit, Moxule! O să treacă... Nu e în fiecare zi duminică.

Mi-era necaz că se vedea necazul. Am mormăit ceva, și mai supărat pe mine:

— Nu, nu sînt necăjit... Doar oboseala...

— Las că se vede...

— Dacă se vede, se vede! Ce să mai zic... Nu-mi merge de loc. Curînd o să vorbesc... din amintiri.

— Moxule, ai 21 de ani...

— Da, dar dacă nu merge, nu merge. «Amintiri... amintiri... amintiri...» am început să fredonez melodia aceea cu text atît de stupid...

Ceea ce s-a mai întîmplat atunci, am să povestesc altă dată. Important pentru ceea ce vreau să vă spun acum este că în seara aceea de septembrie m-am gîndit prima oară la o zi cînd o să vorbesc despre... amintirile mele. Nu mult după întoarcerea de la Belgrad, l-am întîlnit din nou pe Valentin Păunescu care mi-a spus că revista «Cutezătorii» o să-mi decerneze «*Diploma de popularitate*». Mai multe mii de copii m-au declarat preferatul lor, iar unii dintre ei vor să afle totul despre mine, despre viața mea de pînă acum.

— Moxule, vrei să le povestești chiar tu?

Mie mi-a venit să rîd. În primul rînd, cei care mă cunosc bine, știu că mai repede poți să-mi scoți un dinte decît două fraze. După asta însă m-am gîndit, din nou, la «amintirile» de la Metropol, de la Belgrad.

Apoi, ca să fiu sincer, mi-era cam teamă. Ce-or să spună oamenii? «Ia te uită... Moxul?!?» Sau băieții: «Bravo, Moxule! Ai devenit mare vedetă. Îți povestești viața de parcă ai fi Brigitte Bardot. Nici n-ai apucat să ieși din găoace și...»

De fapt, cel mai teamă îmi este de oamenii pe care nu-i cunosc. Cu băieții am să rezolv simplu: am să povestesc, aici, mai ales despre ei, pentru că viața mea de fotbalist nu înseamnă nimic fără Lucescu, Radu Nunweiller, Dinu și ceilalți.

Și, după cum vedeți, am început, eu să povestesc, iar **Valentin Păunescu** să scrie.

(VA URMA)

Unul dintre golurile lui Dumitrache

Start

Doboș, Trenea, Pop, Ciaba, Silaghi, Ghindele, Losonczi, Fatyal, Ardeleanu... Cum, nici n-ați auzit de ei? Și eu care credeam că-i cunoașteți la fel de bine ca pe Dumitrache, Dobrin, Ghergheli, Sătmăreanu, Dan și ceilalți... De fapt, deocamdată cel puțin, aveți dreptate să spuneți așa. E adevărat că ei s-au afirmat în fotbal cu prilejul Cupei ziarelor județene «Cronica sătmăreană» și «Szatmari Hirlap», desfășurată, recent, la Satu Mare. E adevărat că sînt printre cei mai talentați fotbaliști dintre cei 500 de participanți și că echipele lor — «Vulturul» (locul 1), «Olimpia» (locul 2), «Avîntul» (locul 3) și «Venus» (locul 4) au cîștigat această competiție. Dar, deocamdată cel puțin, sînt încă mici (între 11 și 14 ani) și faima lor n-a trecut încă peste hotarele județului. Deocamdată. Dar cînd vor fi mari, cine știe! Cine știe dacă nu vom vorbi despre unii dintre ei cum vorbim azi despre celelalte «stele» care strălucesc acum pe firmamentul fotbalului nostru. Cine știe...

●

«Dragi prieteni — ne scrie Gheorghe Popovici — vreau să vă informez că și noi, pionierii detașamentului clasei a V-a A de la Școala generală din Sichevița, județul Caraș-Severin, sîntem la înălțime în ceea ce privește activitatea sportivă. La atletism, de pildă, sîntem campioni pe școală».

Așa o fi, nu punem la îndoială informația corespondentului nostru. Totuși o mică rectificare se impune. Or fi ei «la înălțime», în ceea ce privește întreaga activitate sportivă (meciuri de handbal, volei, concursuri de orientare turistică, gimnastică etc.), dar campioni sînt... la lungime. Deși recunoaște că performanțele campionilor sînt modeste (lucru cu care sîntem de acord). Gheorghiță ne roagă să publicăm numele lor, asigurîndu-ne că în felul acesta îi vom stimula în obținerea unor rezultate și mai bune. O facem cu plăcere. Iată-i, în ordine: Gheorghe Dîrboșan, Nicolae Jurița și Toma Belovici (băieți) — Magdalena Fux, Ița Morariu și Maria Popa (fete).

C. D.

3

Scenariu: DUMITRU ALMAȘ
Desene: PUIU MANU

DAN BUZDUGAN

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT

Vistierul Danciu îl înșelase pe Dan Buzdugan și se făcuse nevăzut, iar la Călugăreni Rada și Ștefan din Tețcani căzuseră în miinile căpitanului Luca și ale vornicului Mitrea, care ținteau să-l piardă pe domnul țării.

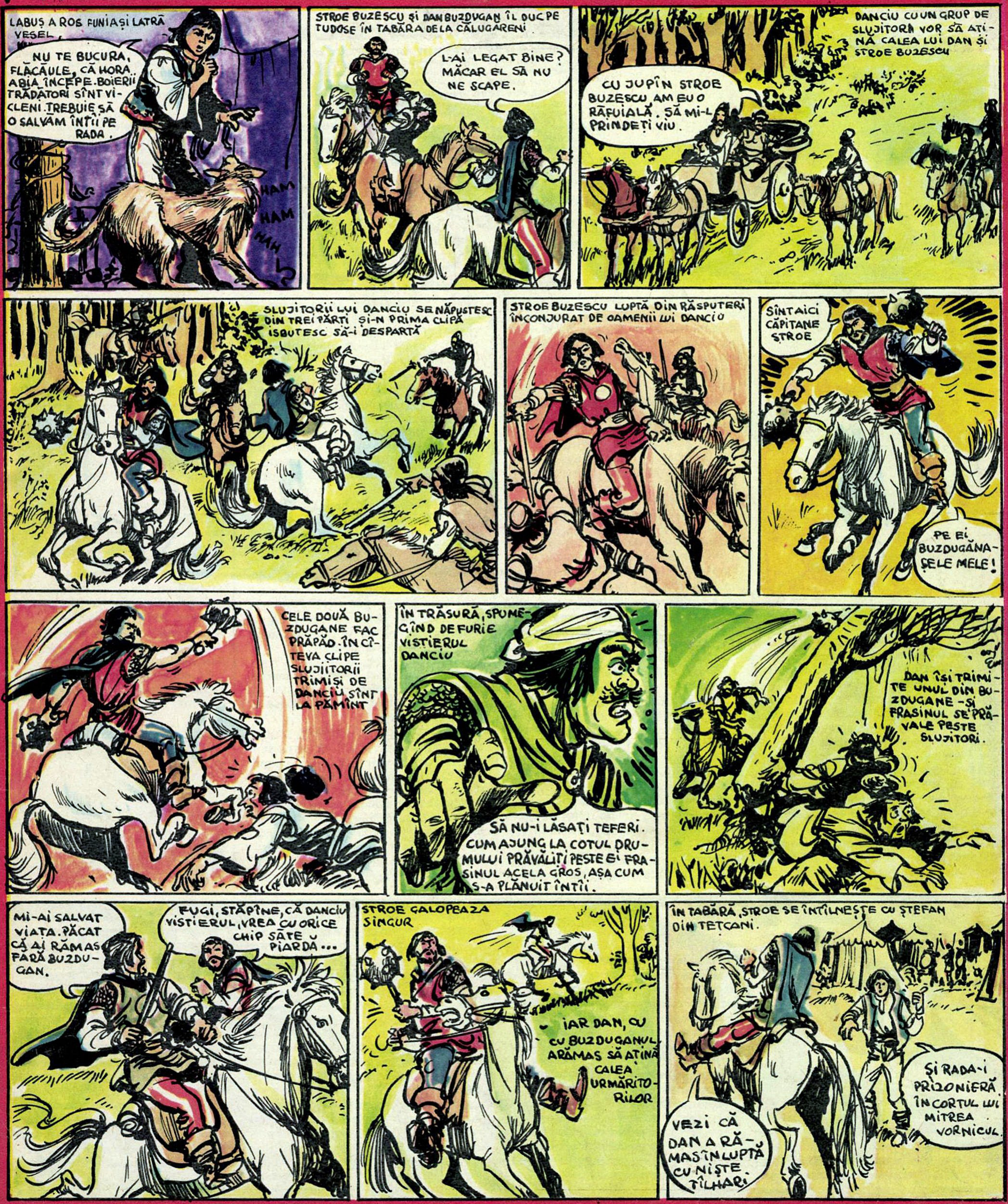
LABUȘ A ROS FUNIA ȘI LATRĂ VESEL.
NU TE BUCURA, FLĂCĂULE, CĂ HORA ABIA ÎNCEPE. BOIERII TRĂDĂTORI SÎNT VICLENI. TREBUIE SĂ O SALVĂM ÎNTÎI PE RADA.
HAM HAM HAM
STROE BUZESCU ȘI DAN BUZDUGAN ÎL DUC PE TUDOSE ÎN TABĂRA DE LA CĂLUGĂRENI
L-AI LEGAT BINE? MĂCAR EL SĂ NU NE SCAPE.
DANCIU CU UN GRUP DE SLUJITORI VOR SĂ ATINĂ CALEA LUI DAN ȘI STROE BUZESCU
CU JUPÎN STROE BUZESCU AM EU O RĂFUIALĂ. SĂ MI-L PRINDEȚI VIU.
SLUJITORII LUI DANCIU SE NĂPUSTESC DIN TREI PĂRȚI ȘI-N PRIMA CLIPĂ ISBUTESC SĂ-I DESPARTĂ
STROE BUZESCU LUPTĂ DIN RĂSPUTERI ÎNCONJURAT DE OAMENII LUI DANCIU
SÎNT AICI CĂPITANE STROE
PE EI, BUZDUGĂNAȘELE MELE!
CELE DOUĂ BUZDUGANE FAC PRĂPĂD. ÎN CÎTEVA CLIPE SLUJITORII TRIMIȘI DE DANCIU SÎNT LA PĂMÎNT
ÎN TRĂSURĂ, SPUMEGÎND DE FURIE VISTIERUL DANCIU
SĂ NU-I LĂSAȚI TEFERI. CUM AJUNG LA COTUL DRUMULUI PRĂVĂLIȚI PESTE EI FRASINUL ACELA GROS, AȘA CUM S-A PLĂNUIT ÎNTÎI.
DAN ÎȘI TRIMITE UNUL DIN BUZDUGANE - ȘI FRASINUL SE PRĂVALE PESTE SLUJITORI.
MI-AI SALVAT VIAȚA. PĂCAT CĂ AI RĂMAS FĂRĂ BUZDUGAN.
FUGI, STĂPÎNE, CĂ DANCIU VISTIERUL VREA CU ORICE CHIP SĂ TE U PIARDĂ...
STROE GALOPEAZĂ SINGUR
IAR DAN, CU CU BUZDUGANUL A RĂMAS SĂ ATINĂ CALEA URMĂRITORILOR
ÎN TABĂRĂ, STROE SE ÎNTÎLNEȘTE CU ȘTEFAN DIN TEȚCANI.
ȘI RADA-I PRIZONIERĂ ÎN CORTUL LUI MITREA VORNICUL.
VEZI CĂ DAN A RĂMAS ÎN LUPTĂ CU NIȘTE TÎLHARI.

(Va urma)

Redactor șef: Mihai NEGULESCU, Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1 telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii.
Redactor de număr: B. CARAGIALE, Redactor artistic: Ioan DONCA. Tehnoredactor: Rozalia BARANY
Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă

41033 1 leu